

Ambitiedocument water in Groningen

Ruimtelijk economisch perspectief op water

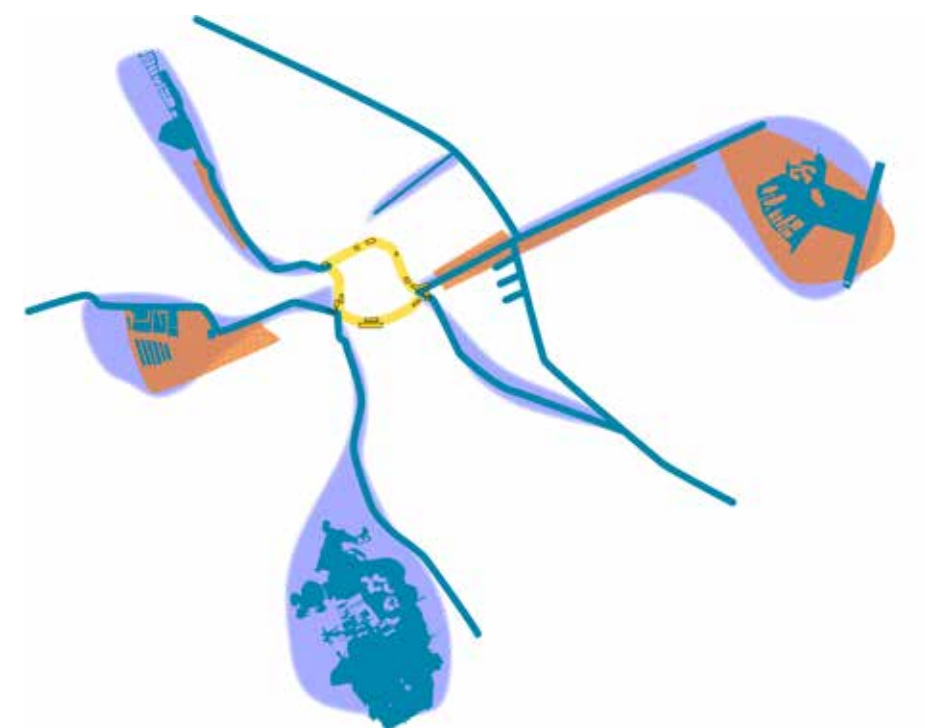
'Koersen op water'

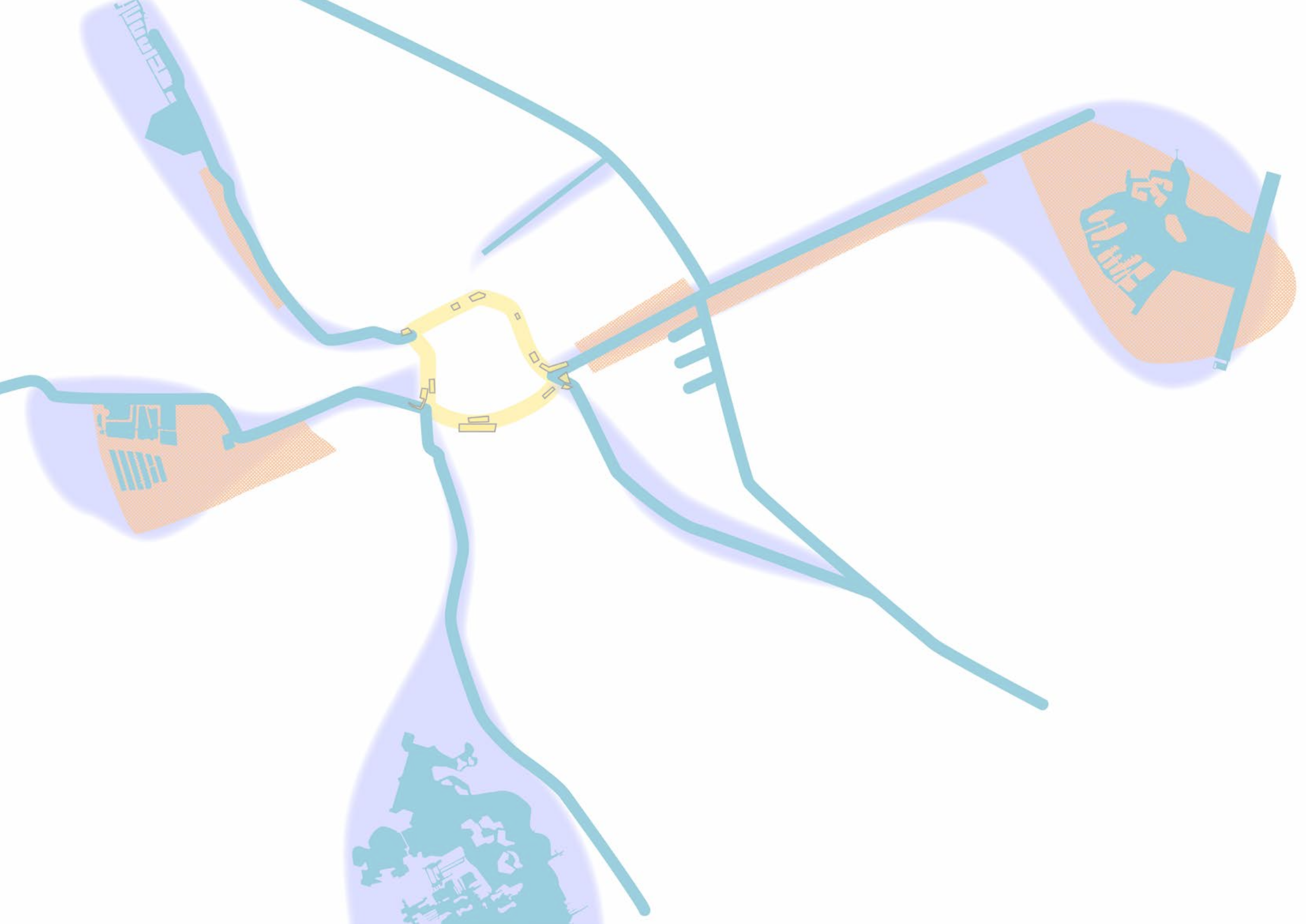
CONCEPT

Ambitiedocument water in Groningen

Ruimtelijk economisch perspectief op water

oktober 2016

1. Inleiding	7	6. Water om op, aan of in te recreëren	37
<i>Aanleiding</i>	7	<i>Situatieschets</i>	37
<i>Doel en status</i>	7	<i>Ambities</i>	39
<i>Leeswijzer</i>	7	<i>Uitwerking</i>	41
		<i>Vervolg</i>	43
2. Groningen waterstad	9	7. Openbare ruimte	45
<i>Ontwikkeling stad en water</i>	9	<i>Situatieschets</i>	45
<i>Waarde van het water in de stad nu</i>	9	<i>Ambitie</i>	47
		<i>Uitwerking</i>	49
3. Ambitie: Koersen op water	11	<i>Vervolg</i>	49
		8. Vervolg	51
4. Wonen op het water	13	<i>Organisatie</i>	51
<i>Situatieschets</i>	13	<i>Planvorming</i>	51
<i>Ambitie</i>	15	<i>Overige acties</i>	51
<i>Uitwerking</i>	17		
5. Water om op te varen	27		
<i>Situatieschets</i>	27		
<i>Ambities</i>	31		
<i>Uitwerking</i>	33		
<i>Vervolg</i>	35		

Het Ambitiedocument Water in Groningen biedt een ruimtelijk-economisch perspectief op het gebruik van water. Groningen heeft de ambitie om zich opnieuw sterker als stad aan het water te presenteren en de ruimtelijke, recreatieve en economische potentie van het water in de stad beter in te zetten. Dit document legt de koers vast en werkt op hoofdlijnen uit hoe we de openbare ruimte aan het water kunnen verbeteren en hoe we een kwaliteitsslag kunnen maken voor wonen, recreëren en varen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De aanleiding om het beleid met betrekking tot het water in de stad te herzien is meervoudig.

Behoeftte aan een kwaliteitsimpuls voor wonen op het water

Vanwege de druk op de openbare ruimte wedijveren verschillende functies continu om een plek. Wonen op het water neemt relatief veel ruimte in en beperkt plaatselijk de ruimte voor andere functies op en aan het water. De kwaliteit van woonboten laat plaatselijk te wensen over. Tegelijk is de vraag naar wonen op water groter dan het aanbod. Er is behoefte aan nieuwe locaties voor wonen op het water en aan verbetering van het bestaand wonen op water.

Kwaliteitsverbetering openbare ruimte binnenstad

De economische en ruimtelijke druk op de binnenstad in Groningen neemt toe. De binnenstadsvisie legt de ambitie vast om de 16e -eeuwse binnenstad uit te breiden met de 17e -eeuwse stad. Daarmee wordt de Diepenring een centraal onderdeel van de binnenstad. Hierdoor ontstaat er een grotere en ruimere binnenstad, waarin nieuwe ontwikkelingen en initiatieven de ruimte kunnen krijgen. Dat vraagt op en langs de Diepenring om het verbeteren van de inrichting langs én op het water. De Diepenring kan een verbindende schakel vormen met meer ruimte voor verblijf, recreatie en varen, aansluitend bij de ambities uit de Binnenstadsvisie. Daarmee wordt tegelijk antwoord geboden op de behoefte om de Diepenring meer als 'ontmoetingsplek' in te zetten, één van de ambities uit de top 10 van de G1000..

Groningen waterstad: betere openbare ruimte, meer recreatie en varen

Het water in en om de stad Groningen is van groot belang geweest voor het ontstaan van de stad Groningen en draagt bij aan de identiteit en aantrekkingskracht van de stad. De verdere groei van Groningen de komende decennia zorgt voor meer druk op de openbare ruimte en dus ook op het water en

de oevers. We zien dat het recreatief gebruik van het water toeneemt, dat de vraag naar locaties om te zwemmen toeneemt evenals de vraag naar terrassen, aanleglocaties en verblijfsplekken aan het water. Ook de vraag naar varen neemt toe, zowel binnen de stad (sloepjes) als regionaal. We hebben in de stad al talloze goede voorzieningen en mooie plekken aan het water, maar vooral rondom de binnenstad kan dat nog beter. In het vaarnetwerk rondom de stad liggen enkele barrières en er is behoefte aan uitbreiding van het aanbod aan terrassen, zwemlocaties en recreatieve voorzieningen op/aan het water.

Raad van State en wijziging Woningwet

De Raad van State deed op 16 april 2014 een uitspraak waarmee alle woonboten in Nederland een drijvend bouwwerk werden. De Tweede Kamer neemt (naar verwachting) eind 2017 een wetswijziging aan, waarin de wettelijke status van woonboten duidelijker wordt. Juridisch 'ontstaan' er twee typen (legale) waterwoningen: 'drijvende bouwwerken' en 'varende schepen'. Drijvende bouwwerken zijn woonarken én 'scharken': verbouwde schepen die niet meer kunnen varen. Deze krijgen dezelfde status als gewone bouwwerken op het land. Daarmee krijgen ze met dezelfde regelgeving en wetten te maken als alle nieuwe en bestaande grondgebonden woonhuizen in Groningen. Dit heeft gevolgen voor de bestemmingsplannen, diverse verordeningen, het verstrekken van vergunningen, het bouwbesluit en de welstandsnota.

1.2 Doel en status

Met dit Ambitiedocument Water in Groningen presenteert het college haar ambitie met het water in de stad: "het college heeft de ambitie om Groningen sterker als stad aan het water te presenteren en de economische potentie en de belevingswaarde van het water in de stad beter te benutten". Het Ambitiedocument geeft een ruimtelijk-economisch perspectief op het gebruik van het water voor de lange termijn en biedt een voorlopig kader voor de

ruimtelijke ordening op water.

We gebruiken het Ambitiedocument om met de stad in gesprek te gaan over het gewenste gebruik en de ruimtelijke kwaliteit van het water. In 2017 testen we het draagvlak voor de ambities en werken ze samen met betrokkenen uit in een uitvoeringsprogramma. Resultaat daarvan is een Watervisie met uitvoeringsprogramma, gereed eind 2017.

Dit Ambitiedocument vormt het voorlopig kader voor de toetsing van aanvragen voor terrassen, aanlegsteigers e.a. op het water. Het kader wordt uitgewerkt in de Watervisie - uitvoeringsprogramma en in de actualisatie van het Bestemmingsplan Openbaar Vaarwater en de Verordening Openbaar Vaarwater (VOV).

Voor de 'Next City', de nieuwe omgevingsvisie voor de stad, vormt het ambitiedocument één van de ingrediënten. Het is daarnaast een bouwsteen voor de actualisatie van de visie Diepenring.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 lichten we de ontwikkeling van water in Groningen toe. Hoofdstuk 3 beschrijft de ambitie op hoofdlijnen. De ambitie wordt in de hoofdstukken 4 tot en met 7 uitgewerkt voor thema's:

Wonen op het water;

Water om op te varen;

Recreëren in, op en aan het water.

Openbare ruimte aan het water;

In elk hoofdstuk maken we het onderscheid in: een schets van de huidige situatie, wat willen we en wat gaan we daarvoor doen? Het laatste deel van ieder hoofdstuk licht vervolg acties toe. Hoofdstuk 8 geeft een opsomming van vervolg acties: organisatorisch en projecten/programma's.

2. Groningen waterstad

Ontwikkeling stad en water

De relatie van de stad Groningen en het water is onlosmakelijk en eeuwenoud. Groningen is ontstaan op de noordelijke uitloper van de Hondsrug. Aan weerszijden van de rug liggen rivierdalen van Hunze en Aa. Deze riviertjes vloeiden ten noorden van de stad samen in wat later vergraven is tot het Reitdiep. Deze waterweg stond in open verbinding met zee. De positie van Groningen moet vanaf het begin een bijzondere zijn geweest. Zij lag op het grensvlak van het wierdenlandschap en de zandgronden en vormde economisch gezien een aantrekkelijke marktplaats voor de uitwisseling van goederen; via het Reitdiep verbonden met de zee en daarmee als Hanzestad met de rest van de wereld. Het vervoer van en naar de stad ging het gemakkelijkst via het water. Vanaf de 15e eeuw werden dan ook al verbindingen gegraven met het Ommeland, te beginnen met het Damsterdiep en later het Boterdiep. Veel van deze waterwegen waren deels al aanwezig en hadden de functie voor een goede afwatering te zorgen. In de 17e eeuw kreeg dit een vervolg met het graven van het Hoendiep, dat de verbinding met Friesland verzorgde en het

Winschoterdiep dat de veenkoloniën voor de stad ontsloot. De verdere ontwikkeling van het netwerk aan infrastructuur over het water is doorgegaan tot in de jaren 30 van de vorige eeuw.

Uit de oude stadsplattegronden en foto's blijkt hoe sterk de relatie stad en water door de eeuwen heen is geweest. Wateren bepaalden de stadsplattegrond en de aanwezigheid van vele schepen heeft jarenlang tot levendigheid en drukte langs de wateren in de stad geleid.

Groningen ligt tot op de dag van vandaag dan ook als een spin in het web van waterwegen die samenkomen bij de stad. Niet voor niks kwam het grootste deel van de Nederlandse vloot uit de regio Groningen en was de stad voor WO2 de grootste binnenhaven van Nederland, een stad van handel en overslag. Al met al heeft dat de stad tot in het recente verleden rijkdom gebracht die zich weerspiegelt in de bebouwing van de Hoge der A en de monumentale pakhuizen aan de Noorderhaven, Diepenring en later ook de Wester- en Oosterhaven. Grote delen van de stad zijn in ruimtelijke en functionele zin bepaald door de relatie met het water en dit is nog steeds zichtbaar in de daar aanwezige stedenbouwkundige structuur en in de naamgeving van gebieden en straten.

Door de schaalvergroting van schepen en overslag zijn de havenactiviteiten uit het stedelijke beeld verdrongen. Ook is het verkeer over het water, oorspronkelijk nodig voor het economisch functioneren van de stad, vrijwel geheel overgenomen door het verkeer over de weg.

Veel van de oevers en kades van de stad zijn daarvoor vrijgekomen en van functie veranderd. De ruimte op de kade is ingericht voor verkeer, met plaatselijk ook parkeren langs het water. Langs veel van de diepen hebben woonboten en arken een plek gekregen.

Waarde van het water in de stad nu

De relatie tussen stad en water is de afgelopen decennia fors veranderd. Waar de economische waarde vroeger vooral samenhang met vervoer en handel is dat verschoven naar een economische waarde die sterker samenhangt met beleving enerzijds en recreatie anderzijds. Het gaat dan vooral om de kwaliteit en sfeer van de ruimte op/rond het water, de kansen voor zwemen, terrassen, varen, verblijven. Die sfeer bepaalt de vestigingskwaliteit en heeft daarmee effect op de economische waarde.

Langs bijvoorbeeld de hoge en lage der Aa is die kwaliteit hoog en dat vertaalt zich ook in gebruik en waarde van het omliggend gebied. Charter-schepen, evenementen als Groninger Welvaart en de inrichting van de kades zorgen voor levendigheid, een fijn verblijfsklimaat en een prettig stedelijk, nautisch karakter. Dat heeft de afgelopen jaren óók gezorgd voor economische ontwikkeling van omliggend gebied. In ontwikkelgebieden als het Europapark en Meerstad máákt het water de plek en wordt het evenzeer ingezet als factor die (economische) ontwikkeling genereert.

De stad kent ook vele locaties waar kansen en sfeer in aanzet aanwezig zijn maar waar de inrichting op en/of naast het water nog beter kan. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Noorderhaven, Oosterhaven en het Hoendiep.

Langs bijvoorbeeld de Diepenring is het zelfs zo dat de verkeersdruk, de parkeerdruk en het vele wonen op water momenteel een sta in de weg zijn voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van het gebied. We bekijken het water in en om Groningen door deze bril en doen vanuit dat perspectief voorstellen voor waar het anders en beter kan.

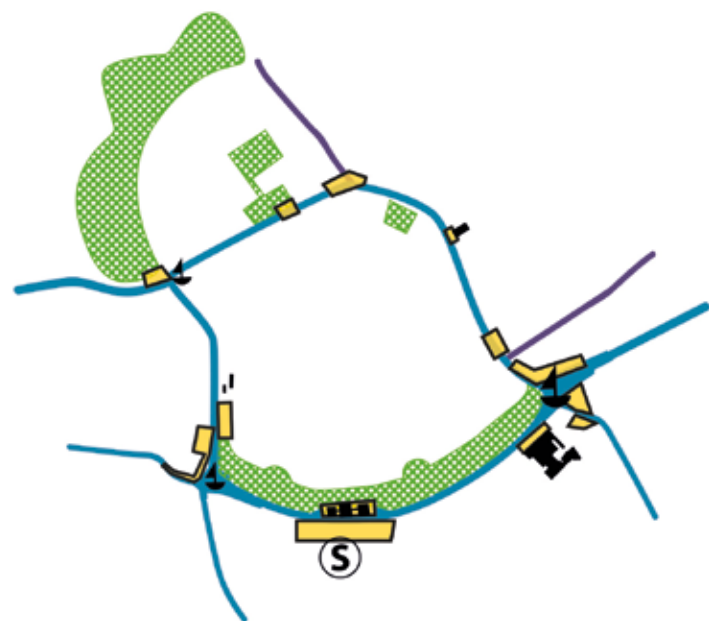
Groningen heeft de ambitie om zich sterker als stad aan het water te presenteren en de economische potentie en de belevingswaarde van het water in de stad beter te benutten. De stad wil het water beter beleefbaar en toegankelijk maken, wil meer kansen scheppen voor recreatie en varen en koerst op een kwaliteitsverbetering voor wonen op water. We zien een aantal hoofdlijnen om dit te bereiken

Water meer toegankelijk en beleefbaar maken

We streven naar het verbeteren van de inrichting op en direct langs het water. Toegankelijkheid, beeldkwaliteit en zicht zijn daarbij belangrijk. Dat geldt vooral voor de Diepenring, waar uitbreiding van de binnenstad gewenst is. Daarbij past meer contact met het water, meer verblijfskwaliteit op en aan het water. Het water moet 'van iedereen' worden. Ook op andere locaties in de stad willen we werk maken van het (nog) beter toegankelijk en zichtbaar maken van het water.

Divers en marktconform aanbod wonen op het water

Wonen op het water is een duurzame woonvorm die een toenemende groep mensen aanspreekt. We streven naar een kwaliteitsimpuls voor wonen op water, door lokaal de inrichting te verbeteren, beter te handhaven, de gemeentelijke organisatie te verbeteren en een beeldkwaliteitplan op te stellen. We streven naar ontwikkeling van een nieuw, divers en marktconform aanbod wonen op water. Langs de Diepenring verleggen we het accent van wonen naar recreatie en verblijfskwaliteit en verlagen het aanbod wonen op water. Gelijktijdig realiseren we nieuwe locaties met een gevarieerd aanbod. Bij verschuivingen in het aanbod is behoud van tenminste 434 plekken het uitgangspunt.

3. Ambitie: Koersen op water

Meer dynamiek en levendigheid op het water

We streven naar een meer dynamisch gebruik van het water in de stad. We willen vooral in/rond de binnenstad de dynamiek op het water vergroten en bieden daar meer kansen voor functies als aanlegsteigers, terrassen, vlonders en charterschepen. Ook in ontwikkelgebieden als Suikerunie, Oosterhamrikzone, Europapark en Meerstad streven we naar dynamiek en levendigheid op en rond het water.

Kansen recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme op het water vormen in de stad nog een bescheiden factor. We willen ontwikkeling van watergebonden recreatie en toerisme stimuleren. Daartoe brengen we kansen voor optimalisatie van het netwerk voor vaarrecreatie in beeld en willen een strategie voor het (op termijn) oplossen van knelpunten rondom bruggen. We willen bestaande havens voor recreatievaart waar nodig optimaliseren en onderzoeken de kansen voor nieuwe. We streven naar meer aanlegfaciliteiten, meer kansen voor zwemmen, terrassen en evenementen op/aan het water.

Meer aandacht voor de economische waarde

Daar waar de ruimte schaars is en waar de economische waarde van de omgeving hoog, is ook de waarde van het water hoog. En dat betekent iets voor het gebruik en de prijs van het water. Op alle locaties waar als gevolg van ontwikkelingen, de bebouwing en de ruimte rondom het water een plus krijgen, willen we beter de functies en inrichting op het water zelf mee nemen. En gebruikers van de ruimte op het water een meer marktconforme prijs laten betalen.

4. Wonen op het water

Situatieschets

Ontstaan en ontwikkeling wonen op water

In Groningen wordt sinds de tweede helft van de vorige eeuw gewoond op water. Eerst betrof het vooral binnenvaartschippers, later veranderde dat naar mensen die bewust kozen voor het wonen op water, in een (verbouwd) schip of ark. Wonen op water hoort bij Groningen en we zijn in aantal de derde stad in Nederland. Op dit moment wonen er zo'n 1000 mensen op het water in 500 woonboten/schepen/watervilla's. De raad heeft vastgesteld en in 2009 herbevestigd dat er minimaal 434 ligplaatsen moeten zijn in Groningen.

Het grootste gedeelte van de arken en woonschepen in de stad heeft een vaste vergunde ligplaats. Om een vergunning op naam te krijgen moet eenmalig leges worden betaald. De ligplaatsvergunningen zijn overdraagbaar bij verkoop van de boot. De waarde van een woonboot wordt bepaald door de boot en de ligplaats. Bij aankoop (overdracht) van een ark betaalt de nieuwe bewoner ook voor de locatie, deze is evenwel niet zijn/haar eigendom. Bewoners betalen Roerene Zaak Belasting (gemiddeld 150 euro per jaar) en rioolbelasting. De lasten zijn relatief laag in vergelijking met andere steden in Nederland. De afgelopen tien jaar zijn alle vaste ligplaatsen aangesloten op de nuts en riolering. In 2016 is dat afgerond met het aansluiten van de zestig woonboten in de Noorderhaven op een afzuigstelsel voor vuil water.

De Noorderhaven onderscheidt zich van de andere woonlocaties op water. Het is een vrijhaven die bedoeld is om korte tijd te liggen. Afmeren om permanent te wonen is toegestaan. En daardoor blijkt in de praktijk de Noorderhaven niet zo dynamisch: veel woonschepen liggen er al jarenlang.

Tenslotte is er in de stad een aantal locaties waar een schip met toestemming van het havenwezen mag afmeren. Op deze locaties wordt ook gewoond.

Kamerverhuur op water

Groningen kent een kleine 100 boten die voor kamerverhuur in gebruik zijn, merendeels voor jongerenhuisvesting. De verhuur op water betreft vooral 'mini-appartementen': het zijn zelfstandige eenheden met eigen voordeur. Deze zijn voor het overgrote deel kleiner dan 50m². We zien bij de woningmarkt op water het effect van verdringing optreden: er zijn méér mensen die op het water willen wonen, maar door het forse aandeel kamerverhuur is er tekort aan plekken voor anderen. Dat geldt in de bestaande situatie, maar ook vrijkomende plekken worden regelmatig door verhuurders aangekocht.

Regelgeving wonen op water

In de loop van de jaren is stukje bij beetje de regelgeving rondom wonen op water aangescherpt. De organisch ontstane situatie werd daarbij bestemd. Regels voor maatvoering en locatie van wonen op water zijn vastgelegd in het Bestemmingsplan openbaar vaarwater (2009) en de Verordening Openbaar Vaarwater. Daarin is vastgelegd:

- maximale afmetingen - hoogte en breedte per object;
- ligvakken (op kaart) waarbinnen de objecten mogen liggen met tussenafstand van tenminste 5 meter;
- de eis dat t.p.v. beschermd stadsgezicht alleen varende schepen mogen liggen;
- dat het verboden is om een ligplaats ingenomen te houden met een schip dat 'verwaarloosd' is;

De woonschepenhaven is niet opgenomen in het bestemmingsplan openbaar vaarwater. De maatvoeringseisen uit de VOV zijn er wel van toepassing.

In de praktijk blijken de eisen uit bestemmingsplan en VOV soms tot onwenselijke neveneffecten te leiden. Dat geldt bijvoorbeeld voor het criterium 'authentiek varend schip' bij beschermd stadsgezicht. In de huidige situatie liggen ter plaatse van beschermd stadsgezicht veel arken. De eis dat hier

alleen authentieke varende schepen mogen liggen heeft ertoe geleid dat bewoners hun ark niet verkopen omdat deze na verkoop weg zou moeten. En zonder nieuwe ligplaats is hij weinig waard. Een onwenselijke situatie zowel voor bewoners als gemeente.

Ook de maatvoering van de ligvakken in het bestemmingsplan leidt plaatselijk tot problemen. Die maatvoering is afgestemd op wat er in 2009 lag en maakt het plaatselijk lastig om een ark te vervangen door een grotere of door een varend schip. Dat valt dan buiten de contour van het ligvak.

De gemeente handhaaft beperkt rondom wonen op water. Dat heeft ondermeer te maken met het feit dat bestaande regels niet altijd het gewenste effect hebben (zie boven), maar ook met beperkte capaciteit.

Organisatie wonen op water

Binnen de gemeentelijke organisatie zijn verschillende afdelingen en personen bezig met wonen op het water. Het WCG (Woonschepen Comité Groningen) behartigt sinds 1983 de belangen van woonboot bewoners in Groningen. Het WCG heeft regelmatig ambtelijk en bestuurlijk overleg met de gemeente. Het WCG heeft adviesrecht en moet de kans krijgen advies uit te brengen over gemeentelijk beleid voor het wordt vastgesteld. Ook dat kan regelmatig beter.

De huidige vaak versnipperde gemeentelijke aanpak leidt te vaak tot on-duidelijkheid en ontevredenheid bij bewoners en binnen de gemeentelijke organisatie. Er is behoefte aan verbetering.

Wijziging woningwet e.a. recente ontwikkelingen

De Tweede Kamer neemt naar verwachting eind 2016 een nieuwe Woningwet aan, waarmee er een differentiatie ontstaat tussen 'varende schepen' en 'drijvende bouwwerken'. Voor drijvende bouwwerken gaat het reguliere omgevingsrecht gelden en dezelfde procedures als voor bouwen op land. Dat betekent dat voor alle nieuwe arken en voor verbouw van bestaande arken vergunning moet worden aangevraagd. Daarbij kan worden getoetst op welstand, mits Groningen welstand van toepassing verklaart. Ook aan ander beleid kan nu explicieter worden getoetst. Bijvoorbeeld dat voor jongerenhuisvesting. Voor alle bestaande objecten - drijvend of varend- op het water voorziet de woningwet in uitgebreid overgangsrecht.

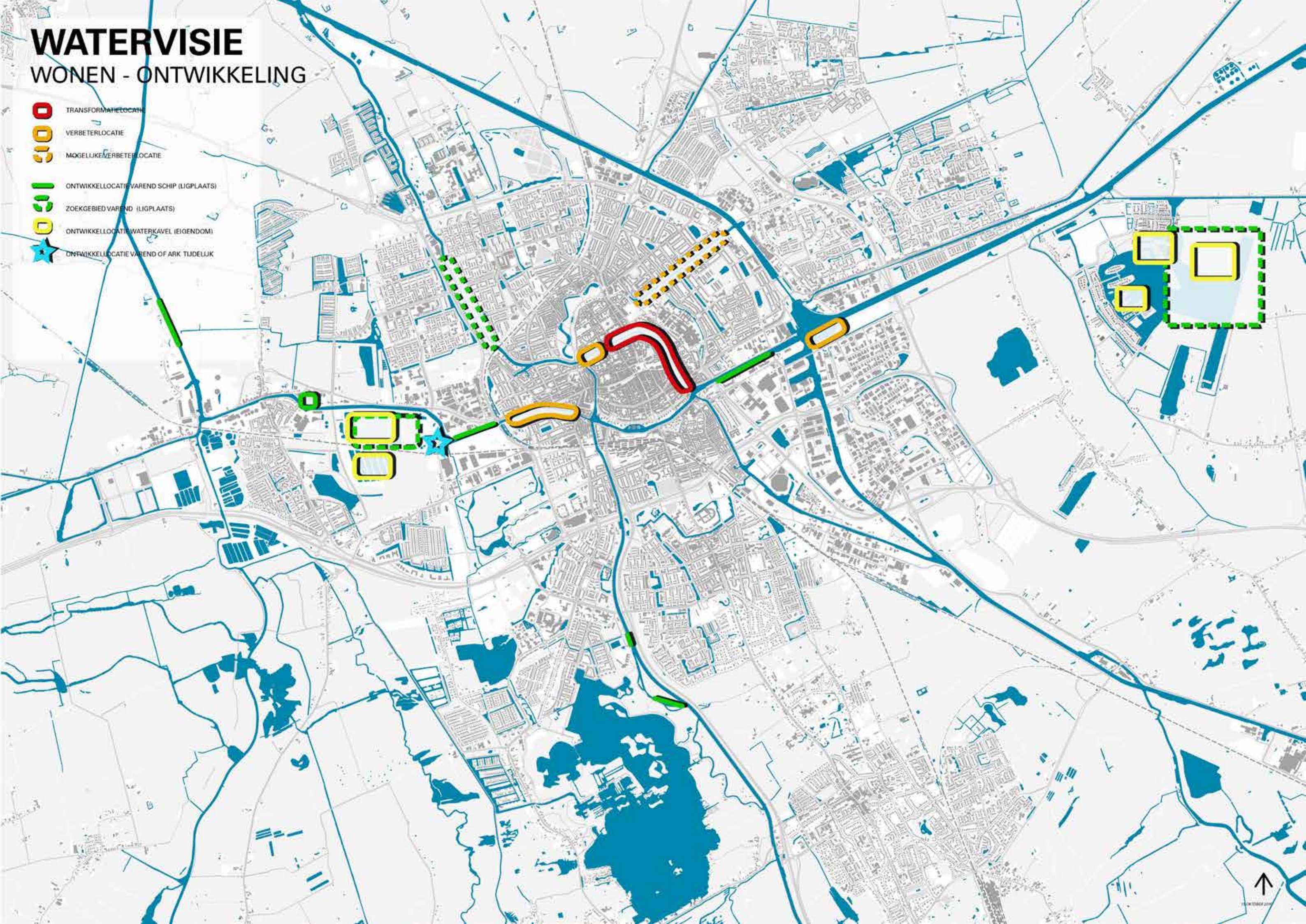
De recente wijzigingen in de hypotheekverstrekking voor wonen op water kunnen ook gevolgen hebben. Een steeds beperkter aantal banken verstrekt nog hypotheek voor wonen op water. En daarbij wordt overwegend alleen het object gefinancierd en is de bank strenger in haar voorwaarden voor het financieren van de locatie.

Deze ontwikkelingen nemen we mee in de visie.

WATERVISIE

WONEN - ONTWIKKELING

- TRANSFORMATIELOCATIE
- VERBETERLOCATIE
- MOGELIJKE/VERBETERLOCATIE
- ONTWIKKELLOCATIE VAREND SCHIP (LIGPLAATS)
- ZOEKGEBIED VAREND (LIGPLAATS)
- ONTWIKKELLOCATIE WATERKAVEL (EIGENDOM)
- ONTWIKKELLOCATIE VAREND OF ARK TIJDELIJK

Ontwikkeling nieuw aanbod wonen op water: divers en marktconform

We streven naar ontwikkeling van nieuw aanbod voor wonen op water: een divers en marktconform aanbod in alle segmenten. We ontwikkelen verschillende typen nieuwe locaties voor varende schepen enerzijds en voor arken of watervilla's anderzijds. De uitgifte van nieuwe locaties regelen we anders. In de volgende paragraaf lichten we toe hoe.

Transformatie Diepenring

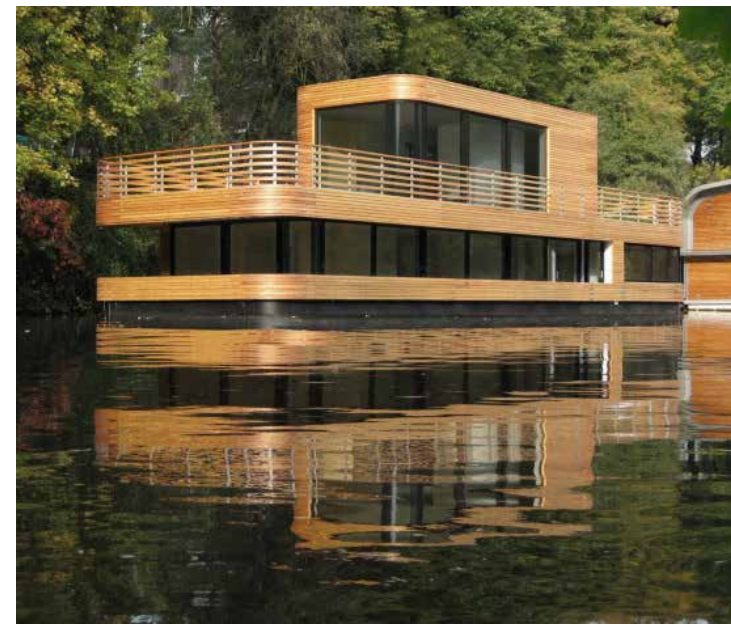
Langs de Diepenring vraagt de ambitie 'uitbreiding binnenstad' om een forse transformatie: vermindering van de hoeveelheid wonen op water met ongeveer de helft om de ontwikkeling van openbare kades, steigers, terrassen mogelijk te maken. Dat heeft onze prioriteit.

Kwaliteitsimpuls bestaand wonen op water

We willen bestaand wonen op water verbeteren door:

- op verbeterlocaties de huidige inrichting te verbeteren: In de Noorderhaven en langs het Hoendiep/Eendrachtskade;
- welstand in te voeren voor alle wonen op het water;
- regels met ongewenste neveneffecten uit het BP en de VOV te herzien;
- bestaande kamerverhuur op water fors te verminderen en voor nieuwe verhuur het beleid JongerenHuisVesting toe te passen;
- handhaving, toewijzing ligplaatsen en communicatie wonen op water te verbeteren, via 1 vast team;

Voor alle ambities geldt dat het aanpassen aan de nieuwe Wet- en regelgeving een randvoorwaarde is.

Nieuw aanbod wonen op water

De belangrijkste nieuwe locaties voor wonen op water zien wij in Meerstad en op het Suikerunieterrein. Daarnaast zijn er enkele kleinschaliger locaties voor ontwikkeling: Aduarderdiep, Hoornse Dijk, Kop van Oost (Eemskanaal) en Reitdiep.

Meerstad

In Meeroevers en Tersluis zijn de afgelopen jaren 40 kavels voor waterwonen in verkoop gegaan. Het betreft waterkavels die in eigendom worden uitgegeven en waarop drijvende woningen mogen worden gerealiseerd. Een deel wordt projectmatig ontwikkeld, een deel betreft vrije uitgifte. Voor de locaties is een beeldkwaliteitsplan gemaakt. Als opgave voor Meerstad zien wij ook in volgende fases - oostelijk van de sluis- kansen voor tenminste 20 waterkavels voor drijvend wonen. Bij voorkeur deels vrije uitgifte. Daarnaast stelt deze visie als opgave aan Meerstad om te onderzoeken of er locaties voor varende schepen mogelijk zijn. Aan de openbare oever, zonder voorzieningen (bergingen) op de oever en eventueel in een havenachtige setting. Richtinggevende opgave: 5-10 stuks.

Suikerunie/Hoendiep

Op het suikerunieterrein en langs het Hoendiep willen we een gevarieerd aanbod aan wonen op het water ontwikkelen:

- Ligplaatsen voor varende schepen aan de kade Hoendiep, zonder voorzieningen (berging/tuin) op de kade en passend in de (toekomstige) setting van een stedelijke, openbare kade, met zicht op het water; Richtinggevende opgave: 5-10 stuks.
- Ligplaatsen voor varende schepen in een havenachtige setting of aan een kade/oever in een nieuwe zijarm van het Hoendiep, zonder voorzieningen op de openbare kade; Richtinggevende opgave: 15-20 stuks.
- Waterkavels op de vloeivelden, in verschillende segmenten en in zowel ruime, groene, natuurlijke setting als in stedelijke setting, zowel projectmatig als vrij; Richtinggevende opgave: tenminste 40 stuks.
- Hoogkerk: minimaal 8 plekken voor (historische) varende schepen

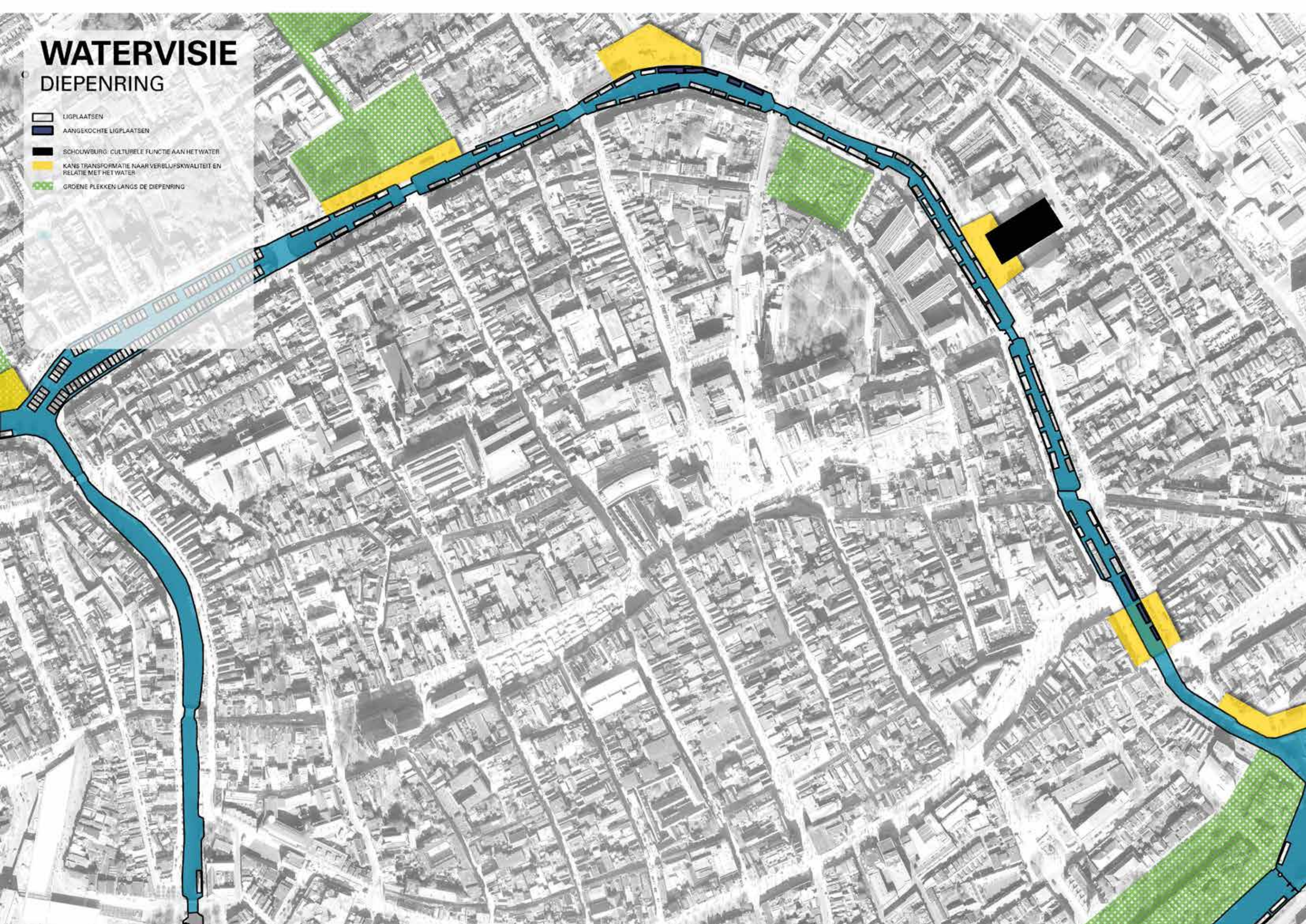
Daarnaast zien we op het suikerunieterrein kansen voor een tijdelijke locatie voor wonen op water, mogelijk ter hoogte van de toekomstige jachthaven. Placemaking is daarbij de primaire opgave. We denken daarbij aan een tijdelijke locatie voor arken of schepen, die een maatschappelijke bijdrage leveren aan de plek: duurzaam zijn, bijdragen aan verlevendiging, economische activiteit genereren. Primair doel is bijdrage aan de ontwikkeling van het terrein.

Overige locaties

We zien kansen voor kleinschalige locaties voor varende schepen in landelijke setting langs het Aduarderdiep en de Hoornse Dijk. In het Eemskanaal (omgeving Kop van Oost) en in het Reitdiep, ter hoogte van de ontwikkelzone, zien we kansen voor varende schepen aan een stedelijke, openbare kade, waar zicht op het water belangrijk is. De woonschepen moeten zich hierin voegen. Voorzieningen (bergingen/tuin) op de kade zijn niet toegestaan en de opzet is ruim. Richtinggevende opgave voor de kleine locaties opgeteld: 10-15 stuks.

WATERVISIE DIEPENRING

- LIGPLAATSEN
- AANGEKOCHTE LIGPLAATSEN
- SCHOUWBURG: CULTURELE FUNCTIE AAN HET WATER
- KANS TRANSFORMATIE NAAR VERBLIJFSKwaliteit EN RELATIE MET HET WATER
- GROENE PLEKKEN LANGS DE DIEPENRING

Transformatie Diepenring

De Diepenring - van Noorderhaven tot Oosterhaven- willen we ontwikkelen als onderdeel van de binnenstad en 'voor iedereen'. We streven in lijn daarmee naar een multifunctioneel en meer dynamisch gebruik van het water. Met meer kansen voor recreatie en varen, met een betere openbare ruimte en vermindering van wonen op het water.

Langs de Diepenring heeft de gemeente 9 locaties al in eigendom. We verwachten nog eens 20 locaties te moeten aankopen. Het is de inzet om overgebleven ligplaatsen te herschikken op basis van een integraal plan. Daarin worden het woonlocaties uitgewerkt, samen met locaties voor steigers, terrassen, kades voor voetgangers ea.

Bij de herschikking denken we aan het plaatselijk vrijspelen van de oever van wonen ten gunste van recreatief gebruik en openbare ruimte. De grootste kansen voor vrijspelen liggen in de 'buitenbocht', gekoppeld aan voorzieningen als de schouwburg, aan de verlaagde kades bij de Ossenmarkt en het Guyotplein, of op plekken als de BIM locatie en de Steentilkade. Daar willen we toe naar een afwisseling van wonen en andere functies. Daarnaast denken we aan een 'harmonica' strategie: we willen onderzoeken wat de kansen zijn voor meer lucht/ruimte tussen de boten, meer zicht op het water bij bruggen en meer plekken geschikt voor varende schepen.

In het toekomstbeeld voor de Diepenring past een meer nautisch, recreatief karakter, ook voor het wonen. Om die reden blijven we voorstander van het vergroten van het aandeel varende schepen bij het wonen op de Diepenring.

We willen bij uitwerking van de watervisie samen met het WCG zoeken naar andere manieren om stap voor stap wél te bewerkstelligen dat het aandeel varende schepen toeneemt. Laat onverlet dat we via welstand en het aan te passen bestemmingsplan openbaar vaarwater wél de ambitie vastleggen en regels/aanbevelingen erop af stemmen.

Verbeterlocaties

Op de meeste locaties in de stad waar gewoonlijk wordt op water is verbetering van ruimtelijke kwaliteit op en rond het water de wens. Daaraan dragen middelen als een bestemmingsplan, VOV en welstand bij. Die bieden de mogelijkheid om bij verbouw of verkoop/nieuwbouw de kwaliteit te verbeteren.

Daarmee zijn we er niet. We willen ook het probleem van het ongewenst neveneffect van bestaande regels aanpakken en er zijn plekken waar op bescheiden schaal schuiven en/of verplaatsen van woonboten nodig is om tegemoet te komen aan wensen voor ander gebruik (routes, recreatie, varen bijv). We willen niet op teveel locaties tegelijk onrust veroorzaken en aan de slag en wijzen 3 locaties aan als verbeterlocatie: de Noorderhaven, Woonschepenhaven en Hoendiep/Eendrachtskade. Daar is de noodzaak tot verbetering van de huidige situatie het hoogst. We stellen er méér middelen, ook financieel ter beschikking, om de gewenste ambitie te bewerkstelligen.

Noorderhaven

De Noorderhaven is onderdeel van de historische ring van water rondom de binnenstad en is een vrijhaven met weinig regels. Het aantal woonschepen dat er permanent ligt is hoger dan gewenst, de haven is thuishaven voor meer adressen dan er ligplaatsen zijn en de doorvaart komt in het gedrang. Niet varende schepen liggen er in de weg en nemen veel plaats in.

Daarom is de Noorderhaven aangemerkt als verbeterlocatie. De ambitie is er de dynamiek te vergroten. We willen de haven beter als flexibele haven gebruiken en er een beter gereguleerde vrijhaven van maken. We willen daarnaast meer grip op aantal, aard en kwaliteit van de schepen die er liggen.

Dat vraagt om meer structuur in de opzet, om het beter borgen van de doorvaarteis en om een ander regime.

We onderzoeken komend jaar of dat regime een verbeterd havenregime is met een duidelijke rol voor de havendienst of dat we met ligplaatsvergunningen (moeten) gaan werken. Dat laatste zou nodig kunnen zijn om een toets op bestemmingsplan, welstand en VOV uit te kunnen voeren. Bij de uitwerking van het regime worden bewoners en WCG nauw betrokken.

Woonschepenhaven

De Woonschepenhaven is de enige locatie in de stad waar het bestemmingsplan openbaar vaarwater niet geldt. We werken momenteel aan revitalisering van de woonschepenhaven en zullen als deze is afgerond een nieuw bestemmingsplan opstellen. Daarin zullen dezelfde regels van kracht worden als voor het overig wonen op water in de stad.

Hoendiep/eendrachtskade

Het Hoendiep is van belang als invalsweg naar de binnenstad, maar ook als toekomstige route richting Suikerunie. Langs de zuidzijde van het Hoendiep willen we een nieuwe langzaamverkeersroute naar het suikerunieterrein realiseren, het Hoendiep zelf willen we (op termijn) geschikt maken voor recreatievaart en we willen meer zicht op het water. Dat vraagt om méér ingrepen dan alleen handhaving op regelgeving. Ook aankoop van enkele locaties, is noodzakelijk.

Langs het Hoendiep willen we een ruimtelijk voorstel voor optimalisatie van de inrichting op water en land uitwerken. Daaruit zal volgen: aankoop locaties op enkele strategische plekken, bescheiden wijziging van het bestemmingsplan.

Beeldkwaliteit wonen op water

We streven naar het verbeteren van de beeldkwaliteit van wonen op water en willen om die reden het gemeentelijk welstandsbeleid ook van toepassing gaan verklaren voor wonen op water. Zowel voor arken als voor varende schepen. Op land kent Groningen geen welstandsvrije gebieden, op water straks ook niet meer. We doen dit in twee stappen.

Allereerst door begin 2017 de drie Groninger criteria uit de gemeentelijke welstandsnota ook van toepassing te verklaren op wonen op water. Vergunningsplichtige verbouw- en nieuwbouwplannen van schepen en arken moeten aan de Groninger welstandscommissie worden voorgelegd. Ook wanneer voor een nieuwe ligplaats een ligplaatsvergunning wordt verstrekt moet het betreffende schip (of ark of drijvende woning) worden voorgelegd aan de welstand. Bij overdracht van bestaande arken of schepen met een overdraagbare ligplaatsvergunning hoeft niet te worden getoetst op welstand, als de ark of het schip niet verbouwd wordt.

In 2017 werken we het welstandsbeleid uit in een 'Beeldkwaliteitplan Wonen op water'. Daarin maken we samen met bewoners de Groninger welstandscriteria voor de verschillende kanaalvakken waar gewoonlijk wordt op water specifiek. (zie paragraaf vervolg)

De Groninger criteria waarop wordt getoetst zijn:

1. Bouwwerken (objecten) leveren een positieve bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving (en de te verwachten ontwikkeling daarvan).
2. De schaal dan wel schaalbeleving van een bouwwerk (object) past bij de bouwopgave en de context waarin het gerealiseerd wordt. Bij nieuw- of verbouw binnen een bestaande (monumentale) context bestaat een duidelijk idee over de samenhang tussen de verschillende delen.

3. Het bouwwerk is in (architectuur)stijl, vorm, maatverhoudingen, materialisatie en detaillering consequent uitgevoerd. Materiaal, textuur, kleur en lichtwerking zijn passend bij en ondersteunen het karakter van het bouwwerk.

Kamerverhuur: zelfde regels als op land, fors verminderen bestaand

Met de wijziging van de woningwet worden ook de arken die voor kamerverhuur zijn ingericht een drijvend bouwwerk, met dezelfde regels als voor wonen op land. We gaan het vigerend stedelijk beleid voor jongerenhuisvesting van toepassing verklaren op kamerverhuur op water.

Dat heeft gevolgen voor nieuwe of uitbreiding van kamerverhuur. Toepassing van het beleid voor jongerenhuisvesting betekent:

geen nieuwe jongerenhuisvesting in de binnenstad en schilwijken;
toepassen van de omgevingstoets bij overdracht ligplaatsvergunning;
toepassen van de >50m² regel voor (nieuwe) zelfstandige eenheden.

Door welstand van toepassing te verklaren hebben we ook handvaten om bij nieuwbouw en verbouw de beeldkwaliteit te verbeteren. Dat geldt voor alle wonen op water, dus ook voor verhuurboten.

De bestaande kamerverhuur op water willen we fors terugdringen. Dat doen we vooral omdat deze voor verdringing op de markt zorgt en omdat bij kamerverhuur relatief vaak een gebrekkige ruimtelijke kwaliteit aan de orde is. We gaan in gesprek met partijen die op grotere schaal commerciële kamerverhuur op water leveren in de stad en zoeken naar verplaatsing richting land. Voor alle wonen op water – dus ook kamerverhuur – gaan we beter handhaven op de bestaande regels uit de VOV en het bestemmingsplan.

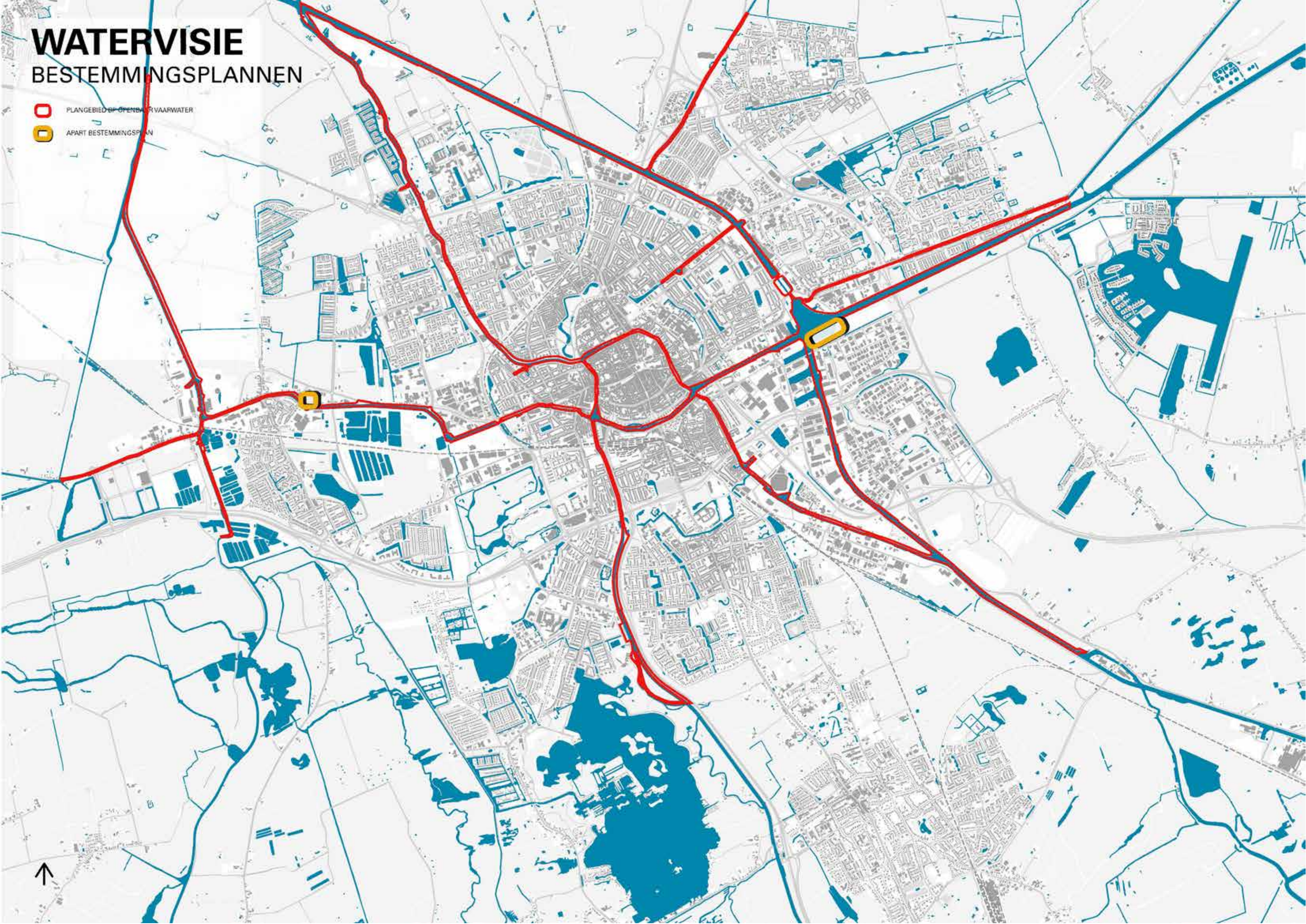
Uitgifte en lasten wonen op water

We gaan nieuw wonen op water volgens een andere methode uitgeven dan bestaand. Nieuw drijvend wonen (watervilla's of arken) geven we uit via waterkavels in eigendom. Bij nieuwe ligplaatsen voor varende schepen vragen we liggeld en werken we met een niet-overdraagbare ligplaatsvergunning. Het liggeld voor nieuwe plaatsen brengen we naar peil vergelijkbaar met dat in de rest van Nederland. Dat peil is overal in het land ongeveer 800-900 euro op jaarbasis.

We maken nieuwe vergunningen voor varende schepen niet overdraagbaar om zo eigenaars te stimuleren om kwaliteit in het schip te realiseren. Ze betalen immers niet voor de locatie, zoals in de huidige situatie. Daarnaast kunnen we bij niet-overdraagbare vergunningen kunnen als gemeente bij elke overdracht toetsen of het schip aan het beeldkwaliteitplan, bestemmingsplan en de VOV voldoet. Daarmee ontstaat een moment dat er nu niet is om objecten die niet voldoen af te wijzen.

WATERVISIE BESTEMMINGSPANNEN

- PLANGEBIED BIJ OPENBAARVAARWATER
- APART BESTEMMINGSPANNEN

Bestemmingsplan en VOV

We actualiseren in 2017 het bestemmingsplan openbaar vaarwater. We nemen de bestaande maatvoeringsregels uit de VOV op in dit bestemmingsplan. Deze actie is nodig vanwege de wijziging in de Woningwet. Die bepaalt dat ruimtelijke regels voor 'drijvende objecten' in gemeentelijke verordeningen hun verbindende kracht verliezen namelijk. Dat betekent dat dezelfde maatvoering moet worden opgenomen in het bestemmingsplan.

Bij de actualisatie kijken we of we regels met onwenselijk neveneffect kunnen herzien.

Daar waar nieuwbouw, verbetering of transformatie aan de orde is, stellen we nieuwe bestemmingsplannen op. We doen dat voor elk deelgebied in een apart traject. In 2017 starten we met:

- Woonschepenhaven
- Historische Haven Hoogkerk

Daarna volgen de Diepenring en de verbeterlocaties Noorderhaven en Hoendiep/Eendrachtskade. Kosten voor het opstellen van de bestemmingsplannen en het wijzigen van de VOV worden gedekt uit de algemene middelen actualisatie bestemmingsplannen.

Woningmarktonderzoek

Dit ambitiedocument geeft kwantitatieve opgaven voor de verschillende ontwikkellocaties. Die moeten kwalitatief worden uitgewerkt. Daarvoor willen we een onderzoek uitvoeren naar de woningmarkt op water. We brengen huidige typen en segmenten in beeld, doen onderzoek naar de doelgroep en voeren onderzoek uit naar de vraag van de markt en de huidige bewoners. De kosten daarvoor worden gedekt uit de intensiveringsmiddelen wonen 2016.

Welstand wonen op water

In 2017 werken we het welstandsbeleid uit in een 'Beeldkwaliteitplan Wonen op water'. Daarin maken we de Groninger welstandscriteria voor de verschillende kanaalvakken waar gewoond wordt op water specifiek. We willen dat in nauwe samenwerking met de bewoners terplekke doen.

Dat betekent dat gebieden als de Diepenring, de Noorderhaven, het Oude Winschoterdiep of de Woonschepenhaven elk hun eigen gebiedsgerichte uitwerking krijgen. Dat biedt de mogelijkheid om te differentiëren naar aard en ambitie voor de beeldkwaliteit van gebied tot gebied. Bewoners krijgen zelf een rol bij het bepalen van de ambitie. De kosten voor het opstellen van het beeldkwaliteitplan worden gedekt uit de intensiveringsmiddelen wonen 2016.

Inventarisatie en handhaving

Begin 2017 willen we een slag hebben gemaakt in de inventarisatie van bestaand wonen op water en in de handhaving op bestaande regels. Dat is nodig omdat in 2017 het bestemmingsplan openbaar vaarwater moet worden afgestemd op de nieuwe Woningwet. Daarvoor moet bekend zijn waar 'drijvende objecten' liggen en waar 'varende schepen' conform de definitie uit de woningwet. Ook moet bekend zijn welke objecten wel en welke niet aan bestaande regelgeving voldoen. Daarnaast is het van belang om beter zicht te hebben op uitvoeringskosten gerelateerd aan de transformatie van de Diepenring en de verbetering in andere kanaalvakken. Daartoe willen we zicht op de waarde van alle objecten terplekke. Tenslotte willen we ook zicht op de exacte locaties van (kamer)verhuurboten. Gegevens en informatie rondom het wonen op het water koppelen we in één systeem. Te denken valt aan GIS (geografische informatiesysteem). We stellen voor alle onderwerpen in 1 inventarisatieslag op te pakken. We laten het onderzoek extern uitvoeren, onder begeleiding van het Havenwezen. De kosten daarvoor worden gedekt uit de intensi-

veringsmiddelen wonen 2016. Voor het Havenwezen vraagt het om extra capaciteit voor een periode van enkele weken.

Verbetering gemeentelijke organisatie

We streven naar forse verbetering van de gemeentelijke organisatie rondom (wonen op) water en stellen per 1 januari 2017 een nieuw team wonen op water in. Daarin zijn vanuit de gemeentelijke organisatie betrokken: VTH, Havenwezen, Beleid, Ontwerp (link welstand), JZ. Het team krijgt een (nog aan te stellen) coördinator en daar wordt 0,4 FTE voor vrijgemaakt. Het team werkt nauw samen met het WCG en stemt regelmatig af.

Taken zijn: coördinatie uitwerking watervisie, toewijzing ligplaatsen, handhaving, wachtlijstbeheer (voor varende schepen).

Transformatie wonen op water

In 2017 werken we in nauwe samenwerking met het WCG de transformatie van het wonen op water uit. Voor de ontwikkel- en verbeterlocaties komen we tot een concreter zicht op ligplaatsen en/of waterkavels. Ook voor de Diepenring werken we een voorstel voor ligplaatsen uit afgestemd op recreatie, verblijf e.a. gebruik. We maken de fasering inzichtelijk, brengen realisatiekosten in beeld en onderzoeken of het instellen van tijdelijke locaties en/of wachtlocaties nodig is. Het behouden van 434 ligplaatsen, op elk moment in die transformatie, is vastgelegd in ons beleid en vormt een harde randvoorwaarde.

De uitwerking wordt opgenomen in de Watervisie deel 2 - uitvoering en dient tevens als input voor de integrale actualisatie van de visie Diepenring. Ook de volgende jaar op te stellen nota parkeren zal dienen als input voor de actualisatie visie Diepenring.

5. Water om op te varen

Situatieschets

Beroepsvaart

De historie van Groningen is verweven met het water. Langs tijd was het varen vooral gericht op goederenvervoer. Tot aan de 1940 was Groningen zelfs de stad met de grootste binnenhavens. De laatste decennia is dat veranderd en verplaatste overslag zich naar de havens aan zee. Momenteel hebben het Van Starckenborghkanaal, het Eemskanaal, het Winschoterdiep een belangrijke rol in het goederenvervoer over water. Het Noord Willemskanaal speelt een bescheiden rol.

De provincie heeft in haar nota betere provinciale vaarwegen (2011) het beleid voor de komende jaren uitgestippeld. De bestaande vaarwegen voor beroepsvaart behouden hun functie en dat stelt grenzen aan de kansen voor ander gebruik - recreatievaart of wonen bijvoorbeeld. Aanpassing worden op termijn voorzien in het Van Starckenborghkanaal en Eemskanaal. Die worden geschikt gemaakt worden voor vierlaagscontainervaart. We beschouwen in deze watervisie het provinciale en rijksbeleid voor de beroepsvaart als randvoorwaarde voor de gewenste ontwikkelingen op ander vlak (wonen, recreëren ea).

Recreatievaart regionaal

Waterrecreatie speelt in de stad Groningen een bescheiden rol. Het aantal passanten dat de stad bezoekt en overnacht in een van de havens schommelt de laatste jaren rond de 12.000 en dat brengt ruim een miljoen euro aan bestedingen met zich mee. Bezoekers doen Groningen vooral aan als tussenstop op een langere tocht.

De provincie Groningen beschikt over een uitgebreid vaarnetwerk en hierin is de stad goed verbonden met de regio. Afgelopen jaren is er een aantal nieuwe waterwegen in gebruik genomen en zijn oude waterwegen in ere hersteld. De informatievoorziening over varen in Groningen is sinds een aantal jaren goed op orde, met onder meer een goede website, een vaarkaart met alle vaarwegen

en faciliteiten voor vaartoeristen en informatievoorziening bij bruggen en havens.

De stad Groningen ligt aan de landelijke staandmast-route. Deze route loopt van Delfzijl (het Eems-Dollardgebied) naar de Friese meren, het Lauwersmeer en het Waddengebied. Met uitzondering van Hoendiep, Diepenring, Oosterhamrikanaal en oude Winschoterdiep maken de wateren in/ rond de stad deel uit van het recreatief vaarnetwerk dat door het rijk is vastgelegd. Zie het kaartje op de volgende pagina.

Recreatievaart lokaal

Het binnenstedelijk water wordt ook gebruikt door sloepen, borrelboten, rondvaartbedrijf Kool, roeiverenigingen, kanoërs en sinds kort ook door 'Suppers'. Het hele jaar door is het mogelijk om een stadsrondvaart te maken en Groningen vanaf het water te bezichtigen. De opstapplaatsen van deze voorzieningen zijn gelegen in het Verbindingskanaal, aan de Diepenring, bij de Zuiderhaven en in het NoordWillems kanaal. Alle functies hebben een ruimtevraag en deze willen we reguleren.

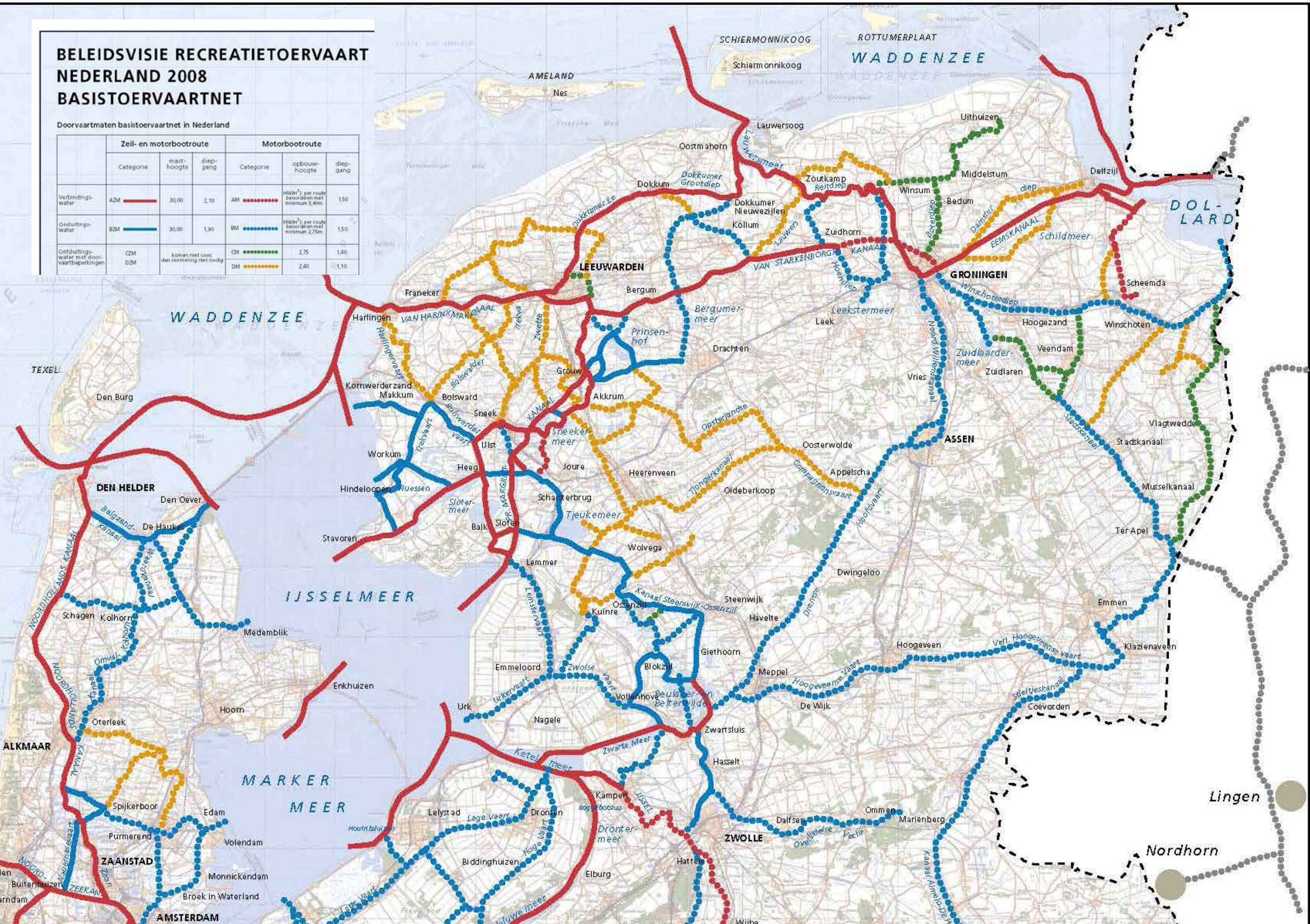
Voor sloepen is in de VOV geregeld waar deze langdurig mogen liggen. Dat kan in de Linie, bij de Bontebrug, Griffiebrug, Oosterhavenbrug en aan de van Goghstraat. Voor de borrelboten en (horeca)sloepen is nog niets geregeld. Die worden momenteel gedoogd op de Diepenring. Wenselijk is dat niet. We willen ook voor deze categorie locaties aanwijzen.

Belangrijk knelpunt voor de lokale recreatievaart is het gebrek aan aanmeerlocaties rondom de binnenstad. Met de transformatie van de Diepenring ontstaan kansen.

BELEIDSVISIE RECREATIETOERVAART NEDERLAND 2008 BASISTOERVAARTNET

Doorvaartmaten basistoervaartnet in Nederland

	Zeil- en motorbootroute			Motorbootroute		
	Categorie	mast-hoogte	diep-gang	Categorie	opbouw-hoogte	diep-gang
Verbindings-water	AZM	30,00	2,10	AM	HWJH ¹ per route beoordeeld met minimum 3,40m	1,50
Onduivings-water	BZM	30,00	1,90	BM	HWJH ¹ per route beoordeeld met minimum 2,75m	1,50
Ontsluitings-water met doorvaartbepalingen	CZM	komen niet voor, dus normering niet nodig		CM	2,75	1,40
	DZM			DM	2,40	<1,10

Bruggen

De gemeente Groningen heeft in totaal 38 bruggen, op Amsterdam na het hoogste aantal in Nederland. Bij de Staande-mastroute dwars door de stad moeten 18 bruggen worden gepasseerd. In het verleden duurde dat soms een hele dag. Sinds een kleine 10 jaar, doordat verschillende bruggen nu op afstand zijn te bedienen, duurt de doorvaart nog maar 2,5 uur. De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten niet aan op de die van de Provincie, dat blijkt voor watertoeristen lastig.

Op verschillende kanaalvakken vormen bruggen (of duikers) een knelpunt. Dat geldt voor:

- Het Hoendiep: nu een 'dead end' voor recreatievaart.
- De Diepenring: de vaste Steenstilbrug (oranje punt, 1.7) is het grootste knelpunt. Die zorgt voor verminderde toegankelijkheid voor recreatievaart;
- Oude Winschoterdiep: de griffebrug vormt een knelpunt ivm de trage opening/sluiting en als gevolg van de aanpak ring zuid is het Oude Winschoterdiep nog wel toegankelijk voor kano's en sloepen; of er meer mogelijk is, wordt onderzocht door de projectorgansiatie ring zuid.

Havens

Groningen heeft drie jachthavens met elk zowel vaste ligplaatsen als passantenplekken:

- Jachthaven Oosterhaven: commerciële jachthaven met 100 ligplaatsen waarvan 80 voor passanten, met goede voorzieningen en geschikt voor minder validen.
- Jachthaven Reitdiep: particuliere jachthaven met 220 ligplaatsen waarvan 120 voor passanten, voldoende voorzieningen;
- Haven Groninger Motorboot Club: een haven voor clubleden met zomers mogelijkheid voor passanten: in totaal 68 ligplaatsen waarvan 25 passantenplekken en voldoende voorzieningen. Naast de Groninger Motorboot Club ligt een gemeentelijke boot-trailerhelling.

De gemeente biedt passantenplekken aan de hoge der Aa en de Zuiderhaven, circa 30 stuks en met bescheiden voorzieningen.

Naast de reguliere jachthavens zijn er in/om de stad twee faciliteiten met (uitgebreide) werf en onderhoudsmogelijkheid:

- De stadswerf No Limit Yachts aan de Finse haven biedt winterstalling, enkele zomerligplaatsen en verhuur van een doe-het-zelf ruimte.
- Jachthaven zuidwesthoek, aan het Paterswoldsemeer, heeft 500 ligplaatsen, verhuur, winterstalling, en uitgebreide mogelijkheid voor onderhoud.

Het totaal aantal passantenplekken en faciliteiten voor onderhoud is vooralsnog voldoende. Bij een koerswijziging gericht op het groei van recreatievaart in/om de stad kan uitbreiding noodzakelijk worden. Zowel op het suikerunieterrein als in Meerstad wordt gedacht aan ontwikkeling van nieuwe havenfaciliteiten. Deze kunnen daar mogelijk een rol in spelen.

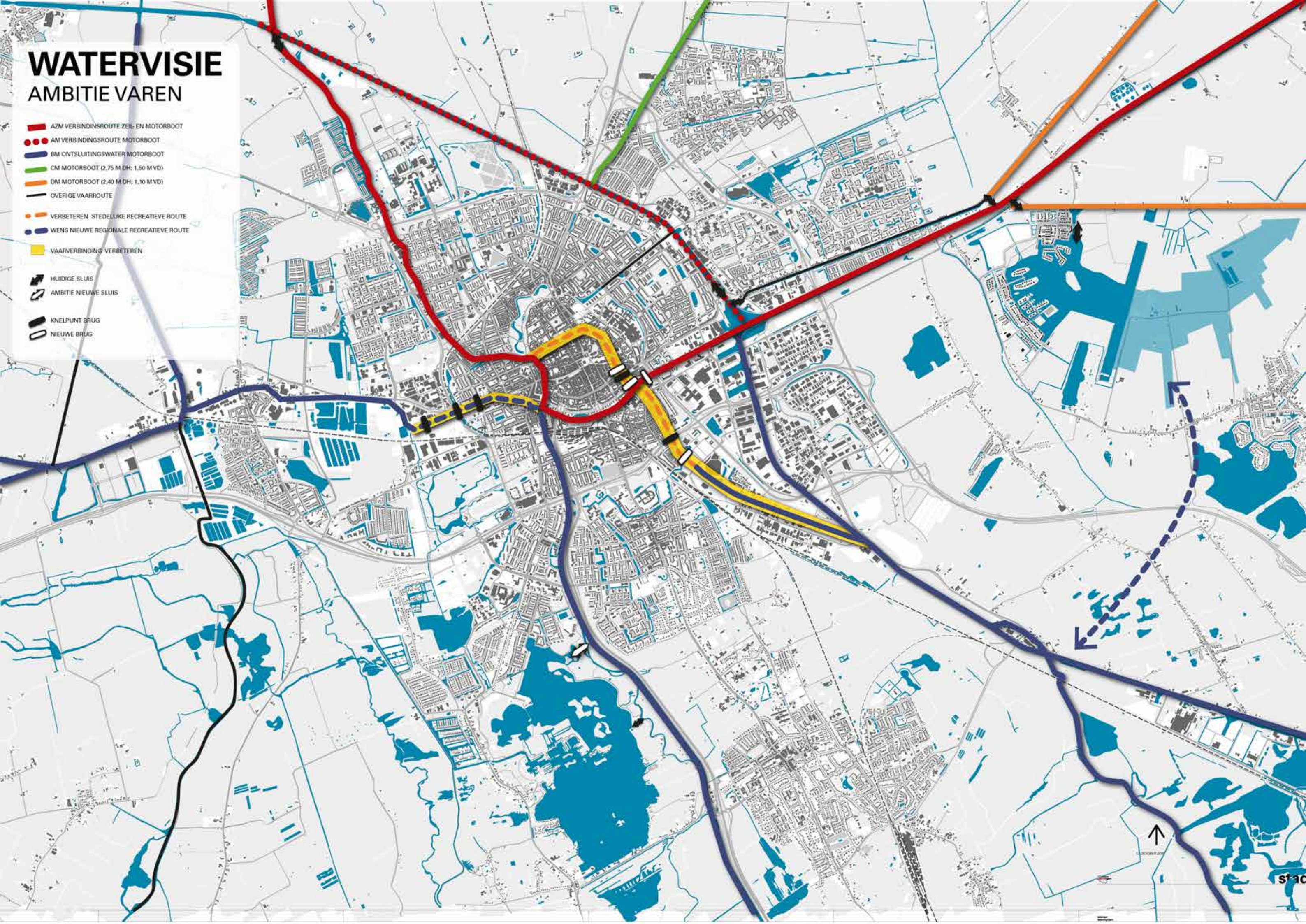
Charterschepen

Vanaf de jaren 80 is de zeilchartervaart in en om de stad Groningen gegroeid. Schippers overwinteren in de stad Groningen en hebben zich verenigd in de HZG, de vereniging Historische Zeilvaart Groningen. Momenteel betreft het ruim 20 stuks historische charterschepen, die vooral aan de Hoge der Aa en in de Zuiderhaven liggen aangemeerd. Op bescheiden schaal ook in de Oosterhaven (zuidkade) en de Noorderhaven. Ze dragen in zomer en winter bij aan levendigheid en dynamiek op de wateren in de stad en versterken het maritiem karakter van plekken.

WATERVISIE

AMBITIE VAREN

- AZM VERBINDINGSROUTE ZELI EN MOTORBOOT
- AM VERBINDINGSROUTE MOTORBOOT
- BM ONTSLUITINGSWATER MOTORBOOT
- CM MOTORBOOT (2,75 M DH; 1,50 M VDI)
- DM MOTORBOOT (2,40 M DH; 1,10 M VDI)
- OVERIGE VAARROUTE
- VERBETEREN STEDELIJKE RECREatieve ROUTE
- WENS NIEUWE REGIONALE RECREatieve ROUTE
- VAARVERBINDING VERBETEREN
- HUIDIGE SLUIS
- AMBITIE NIEUWE SLUIS
- KNELPUNT BRUG
- NIEUWE BRUG

We schetsen in onderstaande ambities een ideaalbeeld. Dat testen we in 2017 in de nota recreatie en toerisme die dan wordt opgesteld. Deze dient om het ambitieniveau te ijkten. Resultaten worden verwerkt in de watervisie deel 2 - uitvoering.

Verbetering netwerk recreatieve vaarroutes

Op de lange termijn is het onze wens om het Hoendiep opnieuw deel uit te laten maken van het regionale netwerk voor vaarrecreatie in/om de stad. Rondom de binnenstad stad koersen we op het verbeteren van de Diepenring voor lokale vaarrecreatie. Mocht binnen de Aanpak Ring Zuid méér dan een kanoroute mogelijk zijn tpv het Oude Winschoterdiep, dan omarmen we dat. We brengen kansen en kosten voor het opheffen van knelpunten (bruggen) in beeld en willen toe naar een strategie voor het (op termijn) oplossen daarvan.

Stimuleren ontwikkeling vaarrecreatie

We stimuleren de ontwikkeling van watergebonden vaarrecreatie en in en om de stad. Dat doen we door in te zetten op:

- Verbetering en mogelijk uitbreiding havenfaciliteiten voor passanten
- Meer aanlegsteigers voor kortdurend aanmeren van sloepen en bootjes rondom de binnenstad
- Aanwijzen locaties voor langdurig aanmeren kleine recreatievaartuigen (borrelboot, sloepen ea)
- Uitbreiding faciliteiten charterschepen
- Verbeteren brugbediening: afstemmen op tijden provincie en garanderen meer veiligheid

De uitwerkingen in deze paragraaf schetsen een ideaalbeeld. Dit wordt geherijkt op basis van het ambitieniveau waartoe we in de nota recreatie en toerisme besluiten.

Verbetering netwerk recreatieve vaar-routes

We koersen op verbetering van het netwerk van vaarroutes in de stad. Vier routes/kanaalvakken hebben daarbij onze aandacht: Hoendiep, Diepenring, Oude Winschoterdiep en Meerstad.

Voor het Hoendiep is de wens om deze op termijn deel uit te laten maken van het regionale netwerk voor vaarrecreatie. Dat brengt levendigheid op het suikerunieterrein en maakt het Hoendiep een volwaardige locatie voor recreatie, charterschepen en wonen op water. Budget is nu niet beschikbaar en het oplossen van knelpunten vraagt om een lange termijn strategie.

Voor de Diepenring koersen we op verbetering van de kansen voor lokale vaarrecreatie: een iets lager ambitienivo dan voor het Hoendiep. De Diepenring moet voor sloepen en rondvaartboten goed toegankelijk blijven. De Steentilbrug blijft een aandachtspunt: verhogen van de doorvaarthoogte is wenselijk.

Voor de nieuwe bruggen in/om de binnenstad betekent koersen op de ambitie 'lokale vaarrecreatie' het volgende:

- Kattendiepbrug: doorvaarthoogte van tenminste 2,0 meter; 2,4 meter is vanuit vaarrecreatie wenselijk, maar is ruimtelijk niet goed in te passen. De brug hoeft niet open te kunnen, maar zou geschikt gemaakt kunnen worden om dat in een latere fase wel te kunnen doen.
- Fietsbrug Radesingel: zelfde eisen als Kattendiepbrug;
- Fietsbrug Oosterhaven of Eemskanaal: vanuit het oogpunt waterveiligheid en vaarrecreatie heeft de oostelijke variant – Eemskanaal – de voorkeur; Doorvaarthoogte tenminste 3,2 meter, brug moet open kunnen.

Het Oude Winschoterdiep wordt als gevolg van de Aanpak Ring Zuid een vaarroute met t.p.v. de ring een vaardiepte van 0,5-0,8 m. De projectorgansatie onderzoekt momenteel of er meer mogelijk is. Mocht een profiel als volwaardige (lokale) recreatieve vaarroute mogelijk zijn, dan omarmen we dat. Het ontwerp van de nieuwe fietsbrug over het Oude Winschoterdiep in het Europapark stemmen we daarop af.

We willen onderzoeken wat de kansen zijn voor het beter koppelen van het Woldmeer in Meerstad aan het regionale netwerk van vaarroutes en onderzoeken wat een doorkoppeling richting het Zuidlaardermeer kan bijdragen aan het profiel van stad en ommeland voor vaarrecreatie.

Brugbediening verbeteren

We stemmen de brugopeningstijden in de stad bij voorkeur af op die van de provincie. En koersen op het verbeteren van de gemeentelijke voorzieningen voor bediening van de bruggen op afstand. Beide vragen extra bemensing bij het Havenwezen.

Verbetering havenfaciliteiten

We willen onderzoeken welk ontwikkelperspectief het best is voor de bestaande gemeentelijke havens /passantenplekken. Daarbij denken we aan verbetering van de voorzieningen (sanitair, nuts ea), en aan de zuidkant van de Oosterhaven de inrichting. We willen onderzoeken hoe de gemeentelijke havens het best te exploiteren zijn. Kosten efficiënt en klantgericht. Daartoe willen we verkennen wat een systeem met 'liggeldpalen' zoals Leeuwarden dat heeft ons oplevert.

Daarnaast onderzoeken we de kansen voor uitbreiding van havens in de nota recreatie en toerisme. Daarin bepalen we welk ambitienivo past bij Groningen als stad voor vaarrecreatie. Van daaruit kunnen we aanbevelingen doen voor mogelijke uitbreidingen van havens in Meerstad, op het Suikerunieterrein en in de Scandinavische havens.

Meer aanlegsteigers voor kortdurend aanmeren

We streven rondom de binnenstad naar meer aanlegfaciliteiten voor kortdurend aanmeren van sloepen. Daarnaast is onderzoek gedaan in 2010, in de nota 'watertoerisme'. De behoefte is er, vooral langs de Diepenring, werd ook toen al geconstateerd. Met de transformatie Diepenring willen we mogelijk maken dat er ruimte ontstaat voor aanlegsteigers voor sloepen.

Daarbij is het van belang dat we heldere regels stellen aan deze locaties. Aanmeren mag bijvoorbeeld niet langer dan 4 uur, we willen niet dat de steigers gebruikt worden voor het langere tijd aanmeren van sloepen. De locatiekeuze stemmen we af op de plekken waar we kansen zien voor terrassen aan het water. Waarmee zowel voor de watertoerist als de horecaexploitant een win-win situatie ontstaat.

We brengen bij uitwerking ook de effecten voor beheer/handhaving in beeld.

Locaties langdurig aanmeren kleine recreatievaartuigen

We willen locaties aanwijzen waar kleine boten (borrelboot) en sloepen van horecaondernemers en bewoners langere tijd mogen liggen. In het bestemmingsplan en de VOV zijn al locaties aangewezen buiten de binnenstad. De Oosterhaven is aangewezen als plek waar kleine recreatievaartuigen (borrelboten ea) langer mogen aanmeren. De praktijk wijst anders uit. Vooral rondom de binnenstad is er behoefte aan betere regulering, handhaving en nadere afspraken over locatie voor langdurig aanmeren van kleine recreatievaartuigen. Ook dit vraagstuk pakken we op in de watervisie deel 2.

Optimalisatie kansen charterschepen

We willen onderzoeken of we op korte en lange termijn meer ruimte kunnen bieden aan charterschepen in de stad. De schepen brengen dynamiek en levendigheid en dat kan op meer locaties gewenst zijn. We onderzoeken verbetering van voorzieningen en inrichting van de zuidoever van de Oosterhaven. We zien ook kansen bij de Kop van Oost en (op langere termijn) aan het Hoendiep, ter hoogte van de Suikerunie. Die werken we uit in de watervisie deel 2.

Vervolg

Dit hoofdstuk schetst een ideaal wensbeeld voor varen. In 2017 stellen we de nota toerisme en recreatie op en daarin ijken we het ambitienivo waarnaar we Groningen willen 'tillen' voor vaarrecreatie. Dat kan tot herijking leiden van de ambities in dit hoofdstuk en is bepalend voor onze strategie rondom bruggen, vaarnetwerk en uitvoeringsmaatregelen.

Uitwerkingen en resultaten worden opgenomen in de watervisie deel 2 - uitvoering. Daaraan koppelen we definitieve besluiten over investeringen en uitvoeringsmaatregelen en capaciteit Havenwezen.

6. Water om op, aan of in te recreëren

Situatieschets

Het water in en om Groningen wordt - naast varen- op meer manieren gebruikt om op of langs te recreëren. In dit hoofdstuk behandelen we zwemmen, terrassen en evenementen. Verblijf en fietsen/wandelen komen in het volgende hoofdstuk 'openbare ruimte' aan bod.

Zwemmen

In Groningen zijn drie locaties aangemerkt als zwemlocaties in het open water. Aanwijzing gebeurt door de provincie. Dit zijn recreatieplas Karding (1), Ruskeveen (2) en de Hoornseplas (3). Het beheer en de inrichting van deze locaties is gericht op het borgen van de zwemkwaliteit van het open water. Het waterschap monitort eens in de twee weken (tussen 1 mei en 1 oktober) de kwaliteit van het water. In Meerstad is een nieuwe zwemlocatie in ontwikkeling: in 2018 is het strand in het nieuwe wijkpark gereed. Het watersysteem in Meerstad is ingericht op zwemkwaliteit. Monitoring gebeurt nu nog door projectbureau Meerstad.

Daarnaast wordt er steeds meer gezwommen op andere plekken in Groningen. Bijvoorbeeld aan het Reitdiep en het oude Winschoterdiep bij de Linie. Op deze locaties zijn bescheiden faciliteiten voor zwemmers aangelegd. Zwemmen gebeurt er op eigen verantwoordelijkheid en de kwaliteit van het zwemwater wordt niet gegarandeerd.

Als tijdelijke functie is er in de zomer van 2016 een stadsstrand met de mogelijkheid tot zwemmen in een deel van het Oosterhamrikkanaal gerealiseerd. Vanwege het succes van deze locatie en de nieuwe bestemming van het Infoversum, nu DOT, krijgt dit stadsstrand een permanent karakter en wordt er in samenspraak met de provincie en het waterschap een zwemwaterprofiel gemaakt voor deze plek. Hij wordt opgenomen als officiële zwemwaterlocatie.

Terrassen

Sinds de stad in 2005 haar horecabeleid wijzigde zijn er in de stad ook terrassen aan het water mogelijk. De Nota Watertoerisme (2009) heeft de kansen voor terrassen geïnventariseerd en concludeert dat die vooral aan de Diepenring liggen. Langs de Aa liggen ook kansen. Aanmeren aan/vlakbij het terras is daar lastig omdat het een staande mast route is en de doorvaart geborgd moet blijven. Een terras kan daar alleen op de wal worden gerealiseerd concludeert de Nota Watertoerisme. Langs de Diepenring zijn er wel mogelijkheden voor terrassen op/langs het water met aanlegvoorzieningen daarbij. In de huidige situatie bevindt zich alleen bij de Toeter een terras op een boot op het water. Dit is een pilot en die wordt momenteel geëvalueerd. Aan het water bevinden zich terrassen bij het Groninger Museum, aan de Hoge der Aa, bij het voormalig klein Poortje en aan de Spilsluizen. Het aantal aanvragen voor terrassen op en aan het water neemt toe. In de omgeving van de Steentilbrug en bij het voormalig klein Poortje liggen momenteel aanvragen voor een terras op of aan het water.

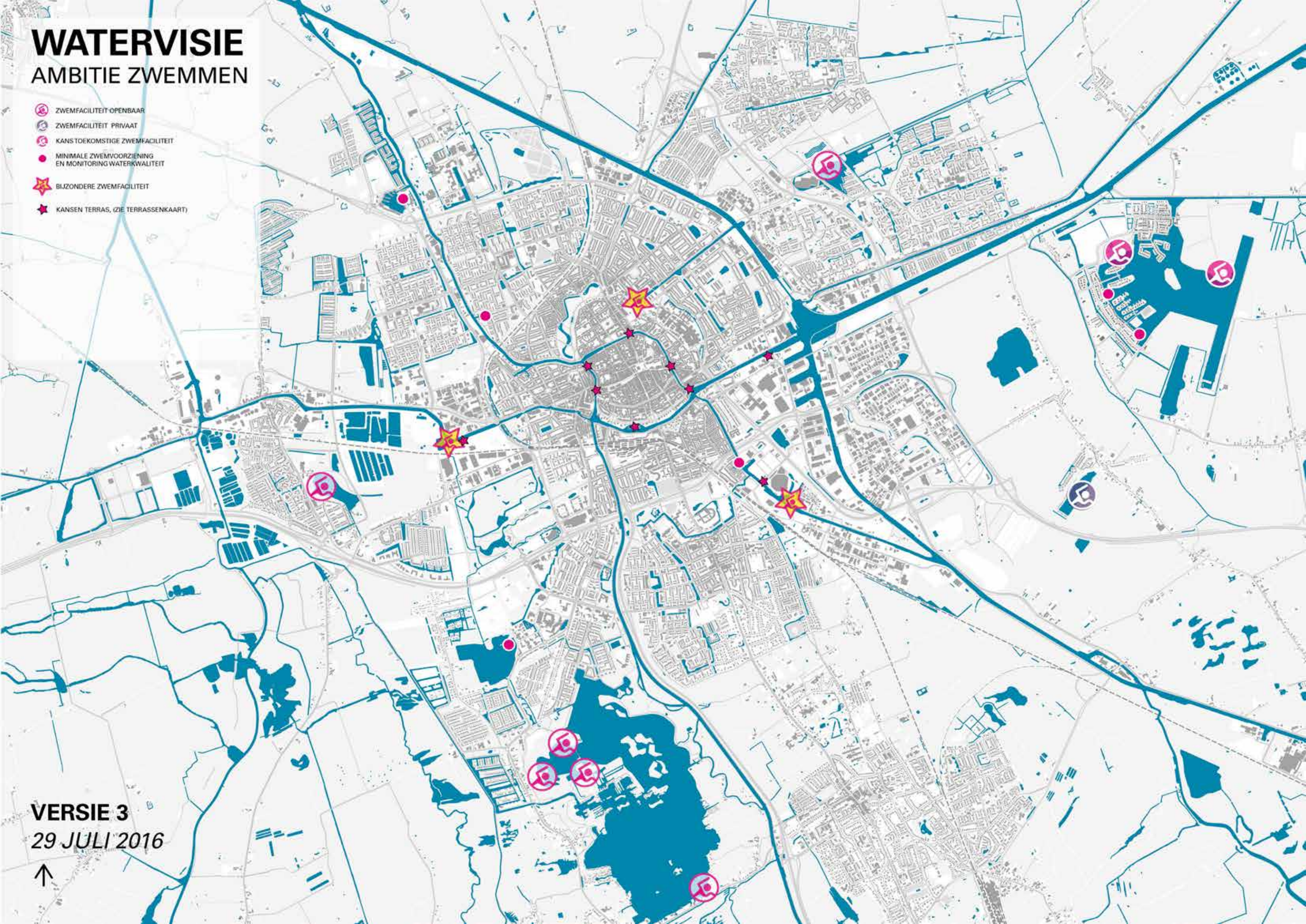
Evenementen

Het aantal evenementen op en rond het water in Groningen groeit gestaag. De meest succesvolle zijn Winterwelvaart, Zomerwelvaart, Grachtenfestijn, Reitdieppop en andere concerten. Dit evenementen trekken veel bezoekers die jaarlijks terugkeren.

WATERVISIE

AMBITIE ZWEMMEN

- ZWEMFACILITEIT OPENBAAR
- ZWEMFACILITEIT PRIVAAT
- KANS TOEKOMSTIGE ZWEMFACILITEIT
- MINIMALE ZWEMVOORZIENING EN MONITORING WATERKWALITEIT
- BIJZONDERE ZWEMFACILITEIT
- KANSEN TERRAS, (ZIE TERRASSENKAART)

VERSIE 3
29 JULI 2016

Uitbreiding en verbetering monitoring zwemlocaties

We koersen op uitbreiding van het aanbod formele zwemlocaties, met toevoeging van Meerstad en Oosterhamrikkanaal als locaties. Voor niet formele locaties willen we het 'protocol voor niet zwemwaterlocaties' doorontwikkelen. Op dergelijke locaties kunnen we bescheiden voorzieningen aanleggen, maken we helder dat het zwemmen op eigen verantwoordelijkheid gebeurt en informeren we gebruikers over de kwaliteit van het water ter plekke.

Meer kansen voor evenementen te water

We hechten aan de bestaande evenementen op water en staan open voor uitbreiding van het aanbod. We zetten in op een watermanifestatie in 2018 waarin we het onderwerp 'water' op de kaart willen zetten. We stellen een spreidingsplan evenementen op en kaders voor tijdelijk gebruik van het water voor evenementen.

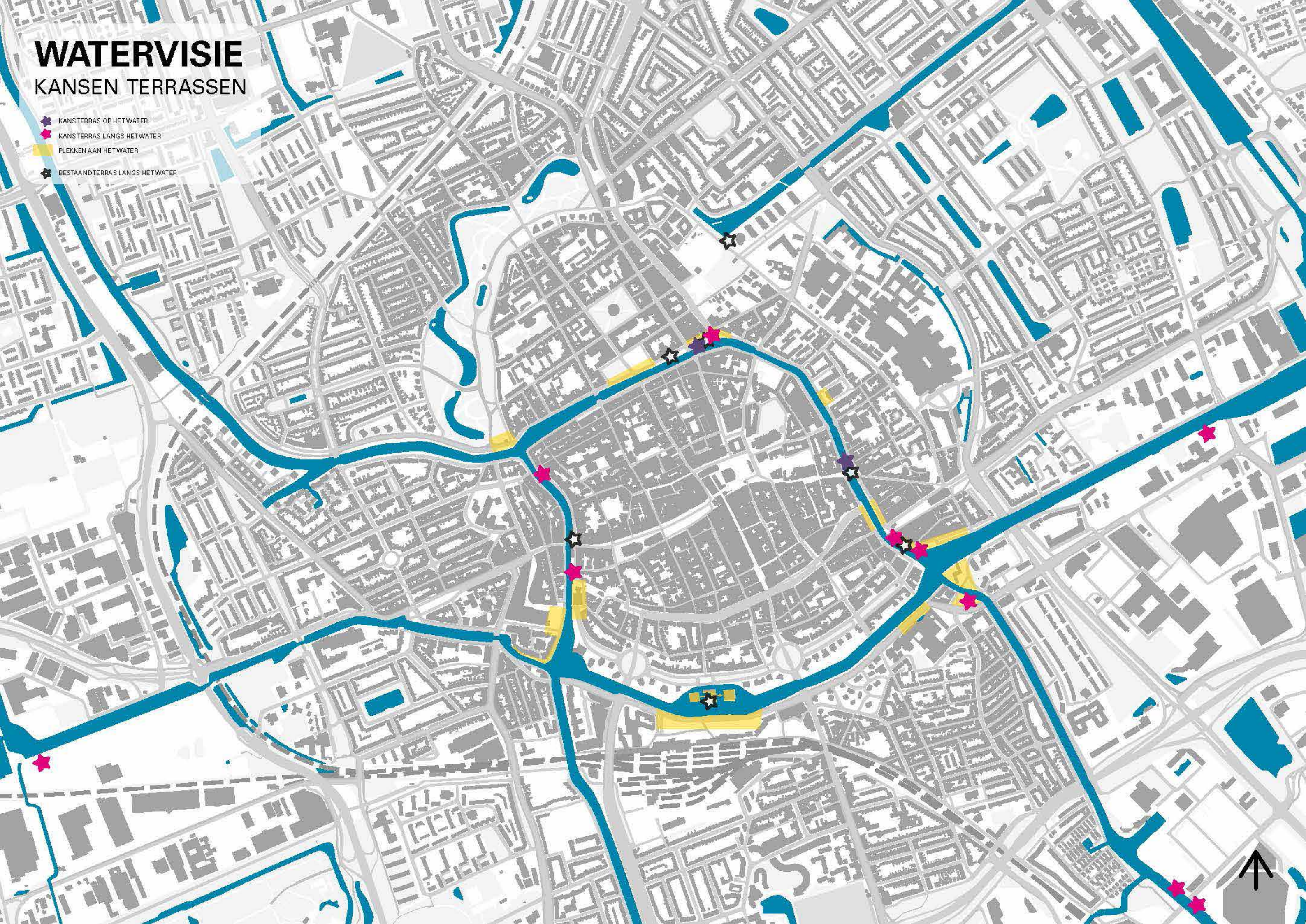
Verbetering aanbod terrassen aan en op het water

We willen op enkele locaties langs de Diepenring terrassen op het water toestaan en willen ook voor terrassen aan het water - op de kade- kansen bieden. We scherpden de ruimtelijke regels daarvoor aan en stellen regels voor beeldkwaliteit op.

WATERVISIE

KANSEN TERRASSEN

- KANS TERRAS OP HET WATER
- KANS TERRAS LANGS HET WATER
- PLEKKEN AAN HET WATER
- BESTAAND TERRAS LANGS HET WATER

Terrassen

We willen op enkele locaties langs de Diepenring terrassen op het water toestaan en willen ook voor terrassen aan het water - op de kade- kansen bieden. Tijdelijke terrassen, gekoppeld aan evenementen, zijn ook een optie. Kansrijke locaties voor terrassen op én naast het water zijn weergegeven op de nevenstaande kaart.

Kansen voor nieuwe terrassen op de kade of uitbreiding van bestaande zien we:

- Aan de hoge der Aa, noordzijde
- Op de BIM locatie
- Bij het Scheepvaartmuseum
- Bij het Poortje en op de hoek Oosterhaven
- Bij de Silo/Griffebrug
- Bij de EGM silo

Ook voor terrassen op het water zien we kansen, mits de locatie voldoende ruim is, de doorvaart niet gehinderd wordt en er geen overlast voor omwonenden ontstaat. We wijzen in eerste instantie twee locaties aan: Spilsluizen en Schuytendiep.

Voor terrassen op het water koersen we op aanleg vlak boven de waterspiegel om dat het zorgt voor een prettiger klimaat voor de gebruiker: rustiger, met minder overlast van het verkeer op de diepenring. Een terras vlak boven het water biedt qua beleving een echte meerwaarde boven een terras op de kade. En bij een terras vlak boven het water zijn de kansen om met sloepen aan te leggen groter en dat vergroot de aantrekkelijkheid voor (water) recreanten.

De pilot met het terras bij de Toeter (Spilsluizen) wordt momenteel geëvalueerd. De belangrijkste ruimtelijke aanbevelingen die daaruit voortkomen zijn:

- ontwerp gericht op maximale nabijheid en beleving van het water; dus vlak boven de waterspiegel, met minimale en zo transparant mogelijke reling;
- voorkeur voor een vlonderterras, alternatief een 'platte' terrasboot;
- indien een terrasboot dan minimalisatie afstand tot het water, terras direct aan dek, voegt zich naadloos in het originele ontwerp van de boot;
- bij vlonderterras: materialen: FSC hout voor de vloer, evt kunststof met houtlook, glas en/of metaal voor de reling

Zwemwater

We koersen op uitbreiding van het aanbod formele zwemlocaties, met toevoeging van Meerstad en Oosterhamrikkanaal als locaties. Voor niet formele locaties willen we een 'protocol voor niet zwemwaterlocaties' ontwikkelen. Op dergelijke locaties kunnen we bescheiden voorzieningen aanleggen, maken we helder dat het zwemmen op eigen verantwoordelijkheid gebeurt en informeren we gebruikers over de kwaliteit van het water ter plekke.

We gaan betere informatie bieden over wanneer en waar er in het niet officiële zwemwater kan worden gezwommen..

Op locaties waar de kwaliteit van het water zwemmen niet toelaat is het mogelijk om te denken aan een drijvend zwembad. Een drijvend zwembad is het onderzoeken waard in combinatie met het ontwikkelen van het Suikerunieterrein.

Vervolg

In de nota toerisme en recreatie die in 2017 moet worden opgesteld wordt ook aandacht besteed aan zwemmen, evenementen en terrassen. De uitwerking wordt afgestemd met de watervisie deel 2 - uitvoering.

In de watervisie deel 2 – uitvoering werken we voor recreatie uit:

- Beeldkwaliteitsregels terrassen op het water;
- Kansen recreatie 'rondje binnenstad': nadere uitwerking faciliteiten en wensbeelden voor recreatie in Diepenring, Aa, Overwinningkanaal, Oosterhaven, afgestemd op andere functies in een integrale visie;
- Spreidingsplan evenementen en kaders voor tijdelijk gebruik van het water voor evenementen.

Op basis van de watervisie deel 2 stellen we een uitvoeringsprogramma op.

Watermanifestatie 2018

In 2018 willen we het water in Groningen extra onder de aandacht brengen in een watermanifestatie. Daarin willen we extra kansen bieden aan pilots voor recreatief gebruik van het water. Tijdelijke steigers, podia, een zwembad in/op het water etcetera. We bieden het water aan als podium voor evenementen en koersen op bijzondere plekken op ontwerp- en inrichtingsopgaven. We sluiten waar mogelijk aan bij let's Gro.

Situatieschets

Groningen dankt haar bestaan en vroege ontwikkeling aan het water. De stad dankt haar positie als handelscentrum aan natuurlijke waterverbindingen, zoals de rivieren de Hunze en de Aa. En aan de later gegraven diepen en turfvaarten. Het water heeft de stad Groningen behalve economisch ook stedenbouwkundig gevormd. Zelfs daar waar het water gedempt is, zoals bijvoorbeeld langs het gedempte Zuiderdiep, is nog goed zichtbaar hoe het de stad heeft bepaald. De Diepen en de kanalen zijn onlosmakelijk met Groningen verbonden en bepalen haar ruimtelijke identiteit.

In de loop der tijd heeft het water in de stad haar oorspronkelijke hoofdfunctie, vervoer over het water, verloren. Zowel op het water als daarlangs zijn inrichting en gebruik veranderd. Verkeer, parkeren en wonen hebben de ruimte ingenomen van varende schepen en laden/lossing op de kade. Het water is een stedenbouwkundige kwaliteit gebleven. Water draagt overal ter wereld bij aan de vierkante meter prijzen en de aantrekkelijkheid van plekken.

In Groningen is het water plaatselijk een sterke trekker en identiteitsdrager. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Hoge en Lage der Aa. Dat komt door het gebruik van het water: staande mast route en aanmeerlocatie voor charterschepen. Dat komt ook door de openbare ruimte op de kades: die is hoogwaardig en sfeervol. En dat vertaalt zich door in de ontwikkeling in de panden rondom.

De Noorderhaven en de Diepenring doen in potentie niet onder voor de grachten in Leiden of Delft. Het verschil in verblijfskwaliteit en vierkant meter prijzen is echter groot. Het verkeer, de geparkeerde auto's en de aard van het wonen op water zorgen ervoor dat de ruimte een matige kwaliteit heeft. Ook de verblijfskwaliteit is beperkt. En dat geldt voor meer plekken in de stad. Het water en de ruimte daaromheen lijken hier en daar een onderbelichte

kwaliteit. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Oosterhaven: met de jachthaven en de charterschepen is het óp het water een aantrekkelijke en dynamische plek. Op de kades liggen nog volop kansen voor verbetering. Dat geldt ook voor het Eemskanaal, bijvoorbeeld langs de Kop van Oost. Ook langs het Oosterhamrikkanaal liggen kansen.

Gebiedsontwikkelingen

Veel van de Groningse ontwikkelingsgebieden liggen aan het stedelijk water. Dat biedt volop kansen voor het verbeteren van de relatie tussen stad en water, voor het verbeteren van routes, ruimtes aan het water en voor het opnieuw vormgeven aan Groningen als waterstad. We maken 'werk met werk' daar waar we in gebieden aan de slag gaan.

WATERVISIE

AMBITIE O. R.

 TRANSFORMATIE NAAR VERBLIJFSKWALITEIT EN RELATIE MET HET WATER

 VERBETEREN VAN VERBLIJFSKWALITEIT EN RELATIE MET HET WATER

 NIEUWE ROUTES LANGS WATER

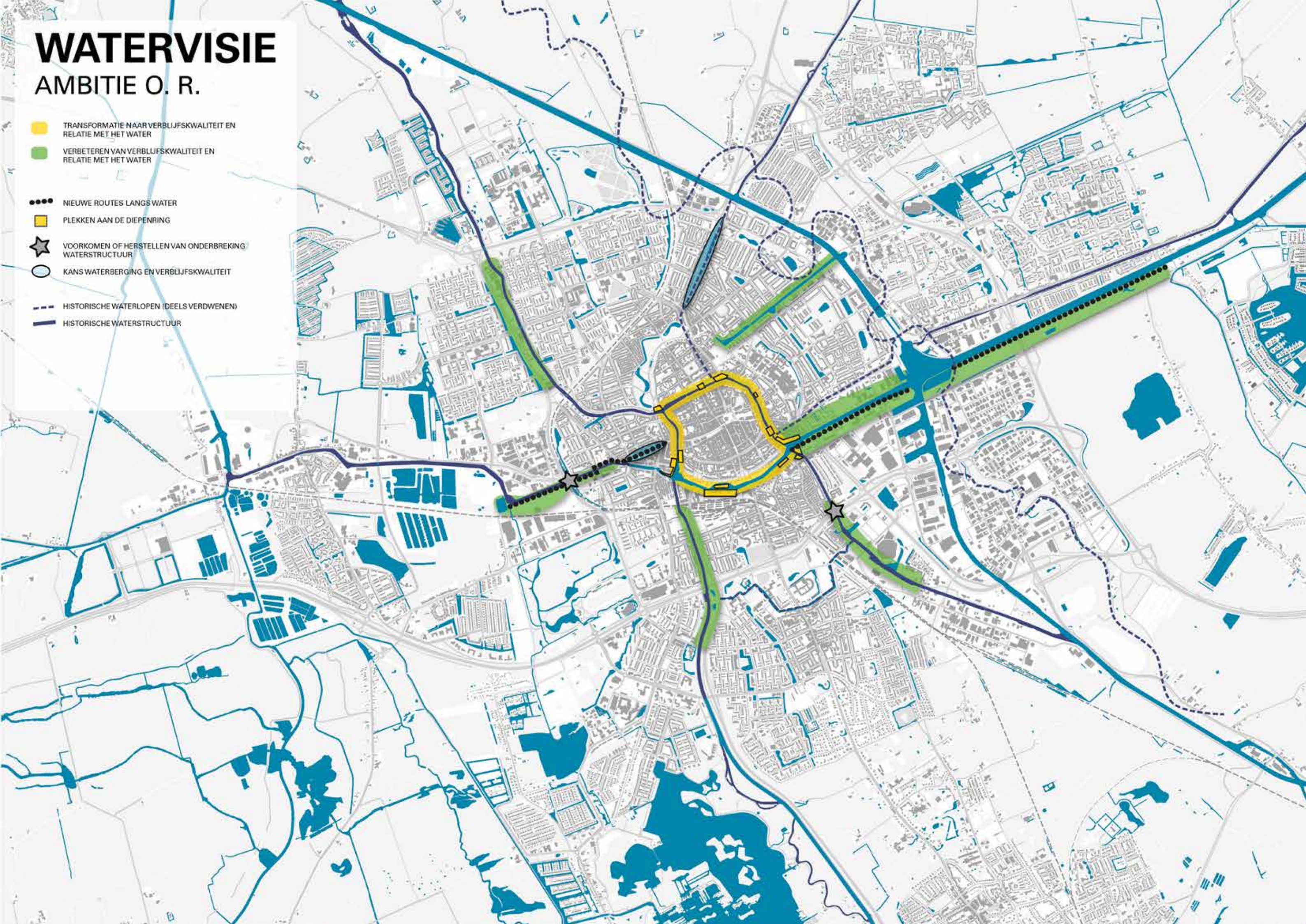
 PLEKKEN AAN DE DIEPENRING

 VOORKOMEN OF HERSTELLEN VAN ONDERBREKING WATERSTRUCTUUR

 KANS WATERBERGING EN VERBLIJFSKWALITEIT

 HISTORISCHE WATERLOPEN (DEELS VERDWENEN)

 HISTORISCHE WATERSTRUCTUUR

Verbeteren verblijfskwaliteit aan en relatie met het water

Groningen wil de kwaliteit van ruimtes langs het water verbeteren en op meer plekken kansen scheppen om bij het water te komen en het te beleven. Speerpunt is het vergroten van de verblijfskwaliteit aan het water rondom de binnenstad. Bij de grote gebiedsontwikkelingen (Suikerunie, Eemskanaalzone/Meerstad, Oosterhamrikzone, Ring west/Reitdiepzone, Europapark) zetten we eveneens in op het verbeteren van de relatie met het water.

Bijzondere stedelijke voorzieningen aan het water

We willen onderzoeken of er locaties zijn waar bijzondere, publiekstrekkende stedelijke voorzieningen aan het water een plek kunnen krijgen. Musea, horeca e.a. publiekstrekkers. Plekken als de Silo, oosterhaven, en objecten als de Ritsema kranen lenen zich daarvoor.

Nieuwe routes langs het water

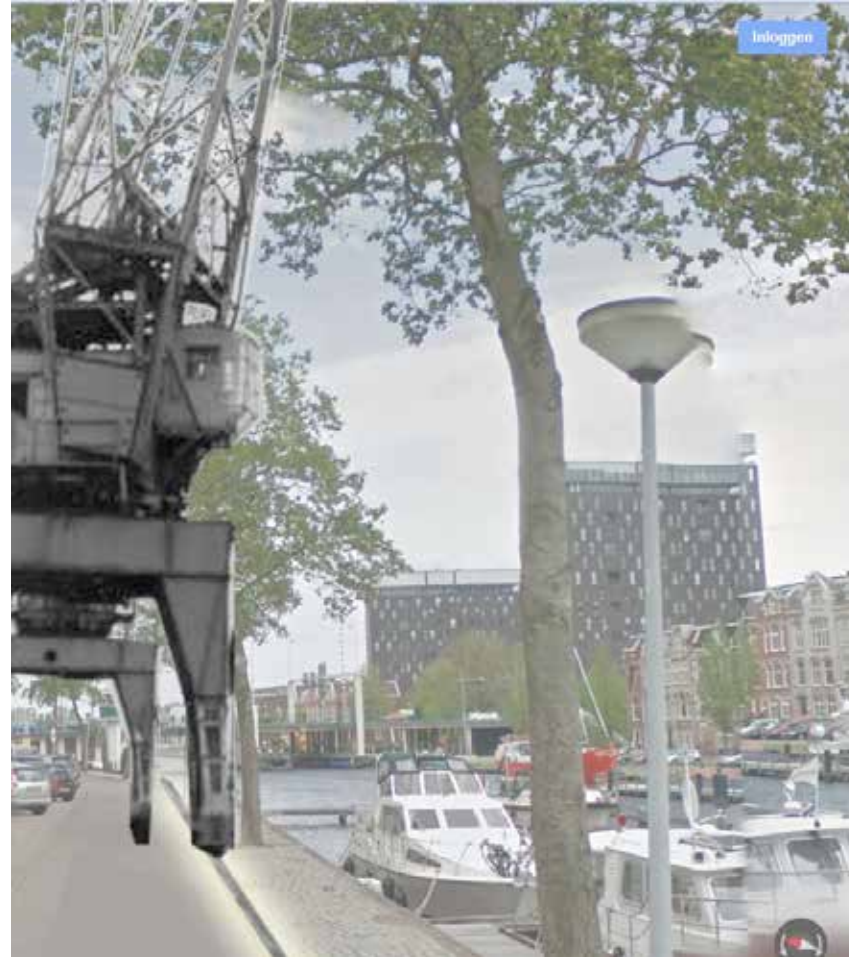
We willen het aanbod aan langzaam verkeersroutes langs het water vergroten. En in dagelijks én recreatief gebruik de kansen voor beleving van Groningen 'aan het water' vergroten. Langs veel van de diepen bestaan die routes al. Langs enkele wateren nog niet of beperkt. We zien kansen voor nieuwe routes en/of het verbeteren van bestaande langs het Hoendiep richting Suikerunie, langs het Eemskanaal en langs het Oosterhamrikkanaal.

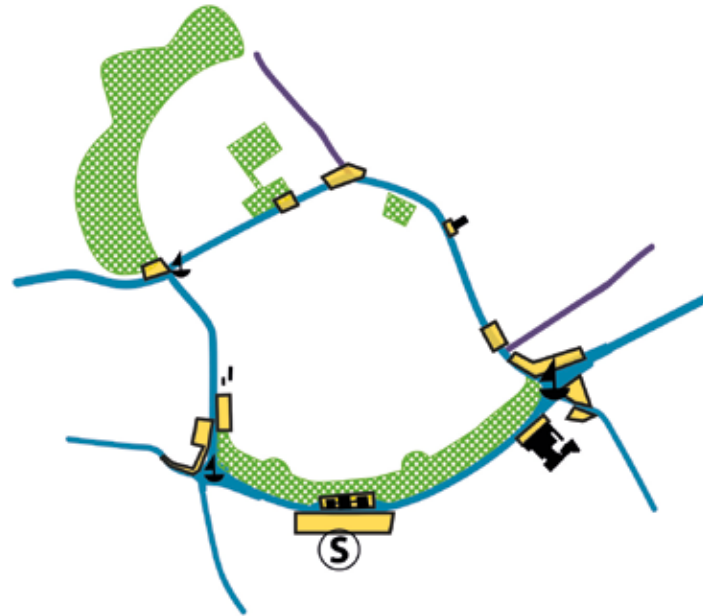
Versterken beleving historische waterstructuur

We koersen op het versterken van de beleving van de historische waterstructuur bij ontwikkelingen/ingrepen aan of rondom het water. Waterstructuren die bijzondere aandacht vragen zijn: Hunzezone, Diepenring, Hoendiep, Boterdiep. Ensembles die extra aandacht vragen zijn: Noorderhogebrug, Zuiderhaven/Westersluis, Oosterhaven.

Behoud of herstel waterstructuur

We hebben de wens om -zeker op lange termijn- het Hoendiep als continue waterstructuur te herstellen. Bij het Oude Winschoterdiep koersen we bij de Aanpak Ring Zuid op tenminste maximalisatie van de beleving van continuïteit van de structuur van het Oude Winschoterdiep. Mocht feitelijke continuïteit van het water zelf binnen het project alsnog realistisch kijken dan omarmen we dat.

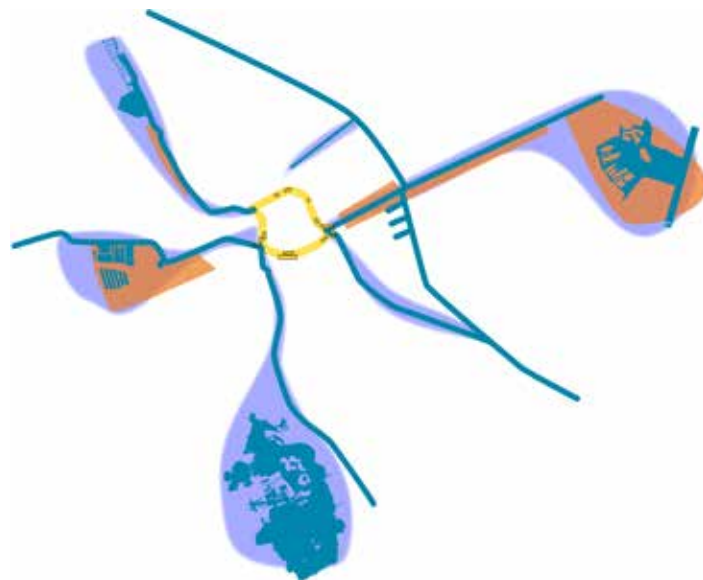
Rondje binnenstad

Het verbeteren van de verblijfskwaliteit en relatie met het water rondom de binnenstad heeft onze prioriteit. Daar laten we in de huidige situatie nog kansen liggen en het sluit aan bij de ambitie om de binnenstad te vergroten.

Rondom de binnenstad zien we kansen voor het maken van nieuwe verblijfsplekken aan het water, laag bij het water of op de kade. Kansrijke plekken zijn weergegeven op de afbeelding hiernaast:

- openbare vlonders of plekken op de kade gekoppeld aan publiekstrekkingen (station, schouwburg, oosterpoort, scheepvaartmuseum);
- openbare verlaagde kade direct(er) aan het water t.p.v. ossenmarkt/guyotpark;
- openbare pleinen/plekken op kruisingen van (historische) lijnen: BIM locatie, noorderplantsoen, Zuiderhaven/westersluis, oosterhaven/griffeplein

Deze worden uitgewerkt in de watervisie deel 2 - uitwerking en dienen vervolgens als input voor de actualisatie visie diepenring.

Oosterhaven

We identificeren de Oosterhaven als belangrijke 'waterparel' waar in aanzet veel kwaliteiten aanwezig zijn. De Oosterhaven heeft het in zich om ontwikkeld te worden als de nieuwe trekpleister in Groninger 'waterstad'. Aanvullend op de hoge en lage der Aa.

Kansen liggen er in het verminderen van parkeren en vergroten van de ruimte voor verblijf op de kade, voor terrassen op de kade, voor het terugbrengen van de Ritsema kranen. Voor uitvoering van dergelijke verbeteringen is vooralsnog geen budget beschikbaar. Alleen een fietsbrug in het verlengde van de Radesingel is opgenomen in het uitvoeringsprogramma fiets.

We willen gekoppeld aan de uitwerking van de watervisie een ontwerp-opdracht (of competitie) starten om in beeld te brengen wat de kansen kunnen zijn. De resultaten van die ontwerp slag willen we gebruiken om de kansen op uitvoering - en budget daarvoor - te vergroten.

Vervolg

Watervisie deel 2 - uitvoering

De kansen voor verbeteren verblijfskwaliteit en waterbeleving rondom de binnenstad worden ontwerpend uitgewerkt in de watervisie deel 2 - uitvoering. Dat wordt integraal gedaan, afgestemd op het plan voor wonen, recreëren en varen.

Ook kansen langs het Hoendiep en het Eemskanaal (vooral het deel dichtbij de stad) worden daarin nader uitgewerkt.

Ontwerp en onderzoek parels te water

We willen voor in ieder geval de Oosterhaven via een ontwerp competitie in beeld te brengen wat de kansen kunnen zijn om het gebied als 'waterparel' te ontwikkelen. De resultaten van die ontwerp slag willen we gebruiken om de kansen op uitvoering - en budget daarvoor - te vergroten.

Mogelijk bieden we meer plekken aan voor ontwerp(end onderzoek) en/of onderzoeken we beeldend de waterstructuur als geheel. We stellen hiervoor 20.000 euro beschikbaar uit het resterend budget watervisie.

Historische structuren brengen we beter in beeld in de Erfgoednota. En in het programma dat daaruit voortkomt.

Voor veel van de overige kansen gesignaleerd in dit hoofdstuk geldt dat deze worden uitgewerkt in lopende gebiedsontwikkelingen.

2303525

Organisatie

Team water

We stellen per 1 januari 2017 een nieuw team wonen op water in. Daarin zijn vanuit de gemeentelijke organisatie betrokken: VTH, Havenwezen, Beleid, Ontwerp, Welstand, JZ. Het team krijgt een (nog aan te stellen) coördinator en daar wordt 0,4 FTE voor vrijgemaakt.

Inventarisatie

Voor 1 januari 2017 maken we een slag in de inventarisatie van bestaand wonen op water. We brengen in beeld:

- waar 'drijvende objecten' liggen en waar 'varende schepen' conform de definitie uit de woningwet.
- welke objecten niet aan bestaande regelgeving voldoen en waarom;
- de waarde van objecten op transformatie en verbeterlocaties
- kenmerken van objecten, in ieder geval eigendom/verhuur en niet-kwetsbaar/kwetsbaar;

We pakken deze onderwerpen in 1 inventarisatieslag op. We laten het onderzoek extern uitvoeren, onder begeleiding van het Havenwezen. De kosten daarvoor worden gedekt uit de intensiveringsmiddelen wonen 2016. Voor het Havenwezen vraagt het om extra capaciteit voor een periode van enkele weken.

Gegevens worden verwerkt in de gemeentelijke systemen en administratie (GIS, BVG). Op basis van de inventarisatie kunnen Havenwezen en VTH verbeterd handhaven, begin 2017.

Planvorming

Watervisie en uitvoeringsprogramma

We werken dit Ambitiedocument uit in een Watervisie en uitvoeringsprogramma. Dat wordt gefinancierd uit het programma Wonen, uit het resterend budget dat al voor de watervisie beschikbaar was. Kosten zijn geraamd op 50.000 euro.

We koppelen aan het opstellen van de Watervisie een breed communicatietraject. Daarin toetsen we bij alle stakeholders de ambities uit het Ambitiedocument en werken ze gezamenlijk uit. De transformatie van wonen pakken we op in nauwe samenwerking met bewoners en WCG.

Parallele trajecten/produkten:

We werken in 2017 tevens aan:

- Onderzoek wonen op water: eerste kwartaal 2017, levert inzicht in de markt en actuele vraag naar wonen op water;
- Beeldkwaliteitplan wonen op water: gebiedsgerichte criteria voor wonen op water;
- Bestemmingsplan Openbaar Vaarwater en VOV: Actualiseren o.b.v. nieuwe woningwet, herzien regels met onwenselijk neveneffect;
- Bestemmingsplannen Historische Haven, Woonschepenhaven
- Nota recreatie en toerisme: beleid van Groningen voor recreatie en toerisme in de volle breedte vast, inclusief dat voor varen en recreatie - ijkking ambitieniveau varen/recreëren;

Het laatste onderdeel wordt gefinancierd uit het programma ruimtelijke economie. De eerste drie uit restant investeringsgeld wonen 2016. De bestemmingsplannen voor de Historische Haven en Woonschepenhaven worden gefinancierd uit de post actualisatie bestemmingsplannen.

Overige acties

Ontwerp en ontwerp onderzoek Water

We onderzoeken voor de waterstructuur als geheel en voor bijzondere plekken aan het Gronings water via ontwerp(end onderzoek) wat de kansen zijn. In samenwerking met ontwerpbureaus en studenten. Te financieren uit het resterend budget watervisie, programma wonen.

Watermanifestatie 2018

In 2018 willen we het water in Groningen extra onder de aandacht brengen in een watermanifestatie. Daarin willen we extra kansen bieden aan pilots voor recreatief gebruik van het water: tijdelijke steigers, podia, een zwembad in/op het water, watertaxi's etcetera. We bieden het water aan als podium voor evenementen en presenteren resultaten van ontwerpen en ontwerpend onderzoek. We sluiten waar mogelijk aan bij let's Gro.

